

Lappeenranta Pokrovanaukio

viemäröintitöiden arkeologinen valvonta
7.-18.9.2009

Kuva: W. Perttola/Museovirasto.

MUSEOVIRASTO

Rakennushistorian osasto

FM Wesa Perttola

Arkisto- ja rekisteritiedot

Lappeenranta, Pokrovanaukio

Kunta:	Lappeenranta
Kaupunginosa:	Linnoitus
Tila:	405-501-1-0, Vanhakaupunki
Tutkimuksen laatu:	viemäröintitöiden arkeologinen valvonta
Mj-tyyppi ja tarkenne:	1) asuinpaikat, kaupungit 2) puolustusvarustukset, linnoitukset
Kohteen ajoitus:	1600-luku → nykyaika
Peruskarttalehti:	3134 07 Lappeenranta
Koordinaatit:	p = 6773430; i = 3564120; z = 93-95 m mpy (N60)
Maanomistaja:	Lappeenrannan kaupunki, PL 38, 53101 Lappeenranta
Tutkimuslaitos:	Museovirasto, Rakennushistorian osasto
Kaivauksenjohtaja:	FM Wesa Perttola
Kenttätyöaika:	7.-18.9.2009
Tutkitun alueen laajuus:	n. 180 m ²
Tutkimusten kustantaja:	Lappeenrannan Vesi Oy
Tutkimuskustannukset:	18094 €
Löydöt:	KM 2009058:1-23
Mustavalkonegatiivit:	126359: 1-24
Digikuvat:	126359: 25-138
Kaivauskertomuksen sivumäärä:	18 s. + liitteet 29 s.

Alkuperäisen kaivauskertomuksen säilytyspaikka:

Museoviraston rakennushistorian osaston arkisto, Helsinki.

Aikaisemmat tutkimukset:

Annala, S. 2002: Lappeenrannan linnoituksen länsirinne. Tutkimusraportti 9.10.-29.10.2002. Museovirasto, rakennushistorian osaston arkisto.

Annala, S. 2003: Lappeenrannan linnoituksen länsirinne. Kaupunkiarkeologinen kaivaustutkimus. Museovirasto, rakennushistorian osaston arkisto.

Laaksonen 1969. Ei raporttia, ainoastaan kartta ”Lappeenranta. Vanhakaupunki. Kirkon kaivaus v. 1969 V. Laaksonen. Piirsi V. Laine.” Kartan signum 405.2.4. Museovirasto, rakennushistorian osaston arkisto.

Laaksonen, L. & Immonen, O. 1985: Lappeenrannan linnoitus. Arkeologinen tutkimuskaivaus syyskaudella 1985. Raportti kenttätyövaiheen ja alustavien jälkitöiden päättyessä. Museovirasto, rakennushistorian osaston arkisto.

Laaksonen, L. & Immonen, O. 1986: Lappeenrannan linnoitus. Arkeologinen tutkimuskaivaus vuosina 1985 ja 1986. Raportti kaivaustöiden päättyessä.

Laaksonen, L. & Tynkkynen, L. 1988: Lappeenranta – linnoitus. Ruotsinvallan aikaisen markkinarannan tutkimuskaivaus kesällä 1988. Museovirasto, rakennushistorian osaston arkisto.

Luoto, J. 2008: Arkeologiset kaivaukset Lappeenrannan linnoituksen rakennus 1A:ssa 19.5.-21.5.2008. Etelä-Karjalan museo.

Luoto, J. & Vitikainen, N. 2007: Arkeologiset kaivaukset Lappeenrannan linnoituksen rakennus 1A:ssa ja sen välittömässä läheisyydessä 11.6.-22.6.2007. Etelä-Karjalan museo.

Mökkönen, T. 2003: Lappeenranta – Villmanstrand. Kaupunkiarkeologinen inventointi. Museovirasto, rakennushistorian osaston arkisto.

Niukkanen, M. 2000: Lappeenranta. Linnoitus. Ihmisluiden talteenotto vallien esiinkaivuutyömaalla. Kertomus virkamatkasta 5.9.2000. Museovirasto, rakennushistorian osaston arkisto.

Rosendahl, U. 2005: Lappeenranta. Linnoituksen länsirinne. Tarkastuskäynti 12.-13.9. ja pelastuskaivaus 6.10.2005. Museovirasto, rakennushistorian osaston arkisto.

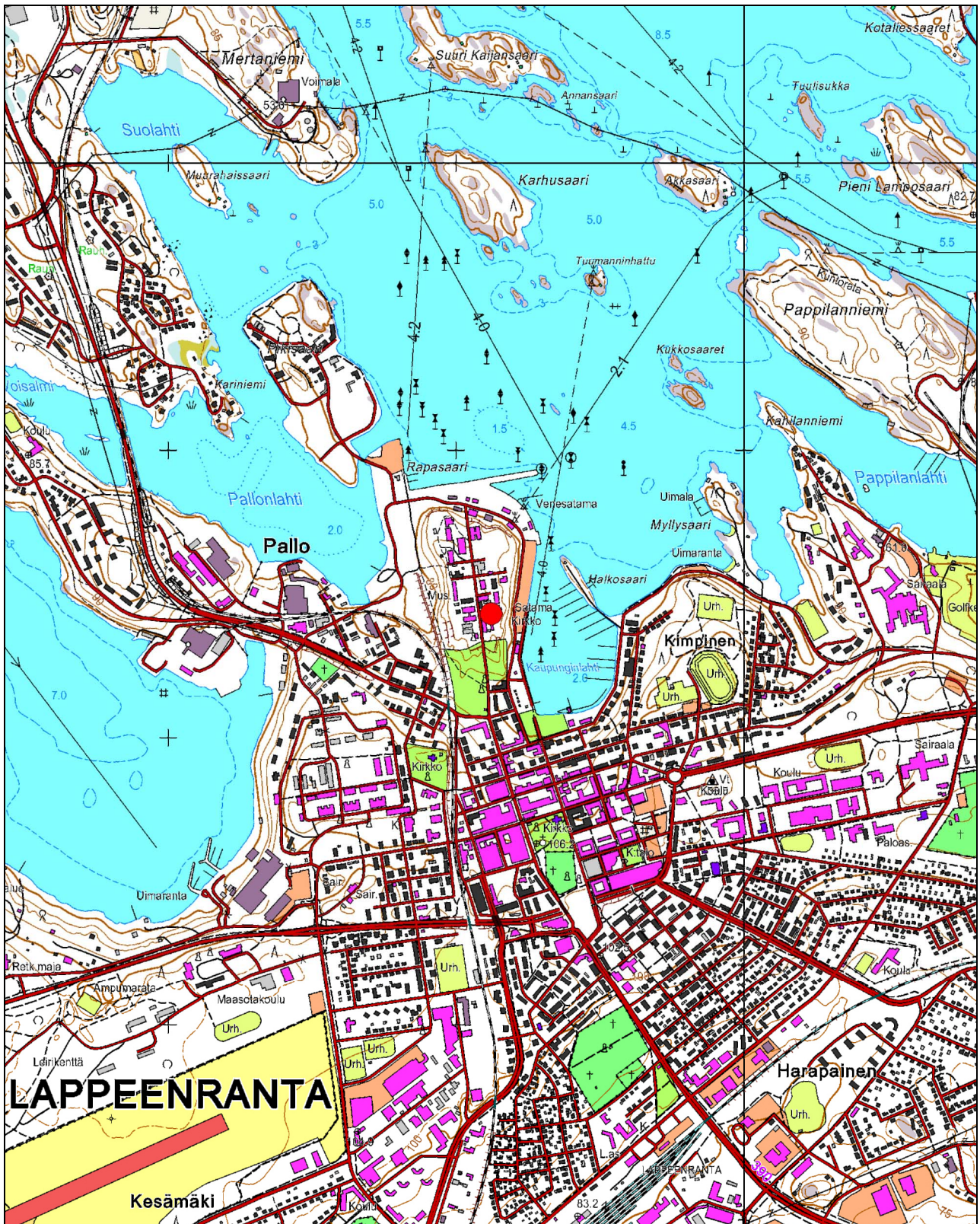
Salo, K. 2007: Lappeenranta, Lappeen kirkko. Hautausmaa-alueen arkeologinen kaivaus. Museovirasto, rakennushistorian osaston arkisto.

Tourunen, A. 2000: Lappeenrannan linnoitus. Osteologinen raportti 17.9.2000. Museovirasto, rakennushistorian osaston arkisto.

Tiivistelmä

Lappeenrannan Pokrovanaukiolla suoritettiin viemäröintitöiden arkeologinen valvonta 7.-18.9.2009 välisenä aikana. Tutkimusalue sijaitsi Lappeenrannan linnoituksen kaakkoisosassa, ortodoksisen Jumalansynnyttäjän Suojeluksen eli Pokrovan kirkon itä- ja eteläpuolella. Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää missä määrin historiallisen ajan kulttuurikerrokset ovat säilyneet alueella. Tutkitun alueen laajuus oli n. 180 m². Merkittävimmät löydöt olivat mahdollinen kivijalka 1700- tai 1800-luvulta ja 1600-luvulle ajoittuva puurakenne, joka saattaa olla osa talonpohjaa. Löytöjen perusteella tutkimusalueen koillis- ja lounaisosissa on vielä säilyneitä 1600- ja 1700-luvun kerroksia, muualla kaapeli- ja putkikaivannot ovat aiheuttaneet pahoja tuhoja.

Peruskarttaote

Lappeenranta Pokrovanaukio
p = 6773430; i = 3564120

Pohjakartta © Maanmittauslaitos
Mk 1:20 000

Sisällysluettelo

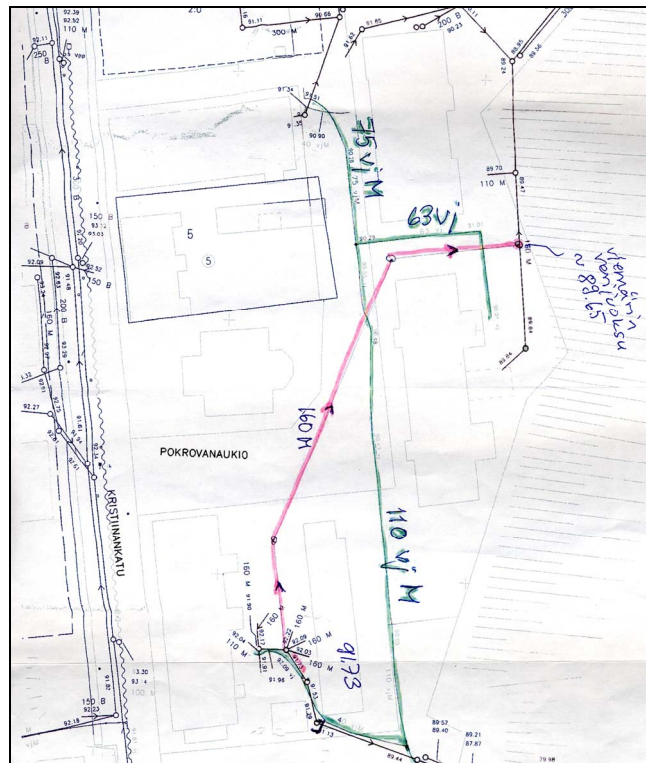
Arkisto- ja rekisteritiedot.....	2
Tiivistelmä.....	4
Peruskarttaote	5
1 Johdanto.....	7
2 Historiallinen tausta.....	8
3 Menetelmät	9
4 Havainnot.....	11
4.1 Oja A	11
4.2 Oja B	13
4.3 Oja C	14
4.4 Oja D	14
4.5 Oja E	14
5 Lopuksi.....	15
Lähteet.....	17

Liitteet

- I Oikaistut historialliset kartat
- II Karttaluettelo ja kartat
- III Löytöluettelo ja poistetut löydöt
- IV Kuvaluettelo
- V Yksikköluettelo

1 Johdanto

Lappeenrannan Vesi Oy suunnitteli viemäriin rakentamista Lappeenrannan linnoituksessa sijaitsevalle Pokrovanaukiolle kahvila Majurskan tarpeisiin (ks. kuva 1). Mökkösen suorittamassa Lappeenrannan kaupunkiarkeologisessa inventoinnissa kyseinen alue on merkitty luokkaan 1 eli erittäin todennäköisesti säilyneeksi ja/tai tutkimuksellisesti erityisen mielenkiintoiseksi (2003: 33, liite 5). Tämän vuoksi Museovirasto edellytti työmaalla suoritettavaksi arkeologisen valvonnan.

Kuva 1. Viemäriin suunniteltu linjaus on merkitty karttaan vaaleanpunaisella.

Tutkimusten tavoitteena oli selvittää missä määrin historiallisen ajan kulttuurikerrokset ovat säilyneet alueella. Kenttätyöt suoritettiin 7.-18.9.2009 välisenä aikana ja 18094 € suuruisesta budjetista vastasi Lappeenrannan Vesi Oy. Tutkimushenkilökuntaan kuuluivat kaivaustenjohtaja FM Wesa Perttola ja apulaistutkija fil. yo. Eeva Pettäy.

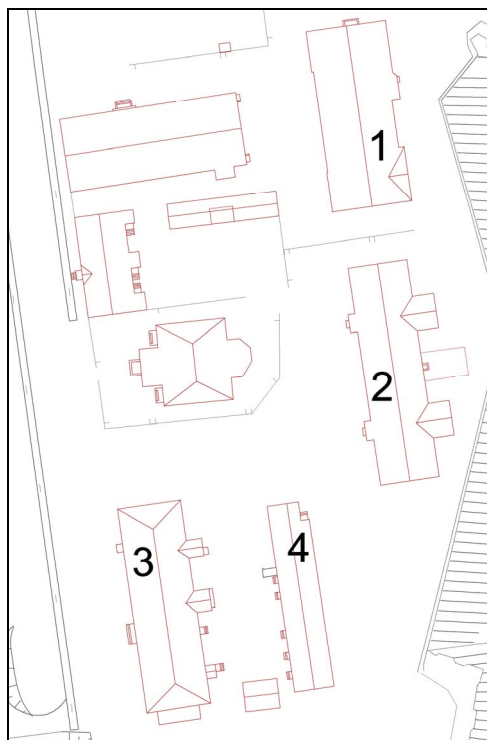
Aiemmin linnoituksen lakialueella arkeologisia tutkimuksia on aiemmin suoritettu varsin vähän (Salo 2007; Luoto & Vitikainen 2007; Luoto 2008). Niistä lähimpänä tämänkertaista tutkimusaluetta eli n. 70-80 m Pokrovanaukiolta Kristiinankadun yli lounaaseen ovat vuonna 2007 suoritettut Lappeen vanhan kirkon hautausmaa-alueen kaivaukset, joissa löytyi 25 kappaletta 1500-luvun puolivälistä vuoteen 1790 ajoittuvia hautauksia (Salo 2007). Eniten kaivauksia on tehty linnoituksen länsirinteellä (Laaksonen 1969; Laaksonen & Immonen 1985, 1986; Laaksonen & Tynkkynen 1988; Annala 2002, 2003; Rosendahl 2005; ks. myös Mökkönen 2003: 28, jossa länsirinteen siihenastiset kaivausalueet on esitetty samalla kartalla). Lisäksi vallien kunnostustöissä on linnoituksen pohjoisosasta löydetty ihmisluuta (Niukkanen 2000; Tourunen 2000).

2 Historiallinen tausta

Ensimmäinen historiallinen maininta Lappeenrannasta on vuodelta 1542, mutta markkinapaikkana se on todennäköisesti vanhempi (Toivanen 1979: 42). Kaupunkioikeudet Lappeenranta sai ensimmäisen kerran 1652 (ibid. 60). Ison vihan aikana sekä ruotsalaiset että venäläiset käyttivät Lappeenrantaa luonnollisena linnoituksena, varsinaiset linnoitustyöt aloitettiin ruotsalaisten toimesta syksyllä 1722 (ibid. 353-354). Vuonna 1729 Lappeenrannassa riehui suurpalo, jossa tuhoutui kaikkiaan 55 rakennusta. Suurin osa oli kaupunkirakennuksia, mutta myös joitakin linnoituksen rakennuksia tuhoutui. (Toivanen 1979: 369.) 1730-luvulla linnoituksen varustukset rapistuivat ja vasta hattujen noustua valtaan ja etenkin sodan uhkan myötä 1740 linnoituksen kehittämistä jatkettiin (ibid. 373, 521). Venäläiset kuitenkin valloittivat linnoituksen 1741 Lappeenrannan taistelussa, jonka jälkimainingeissa kaupunki tuhoutui jälleen osittain (ibid. 37, 72-74, 530).

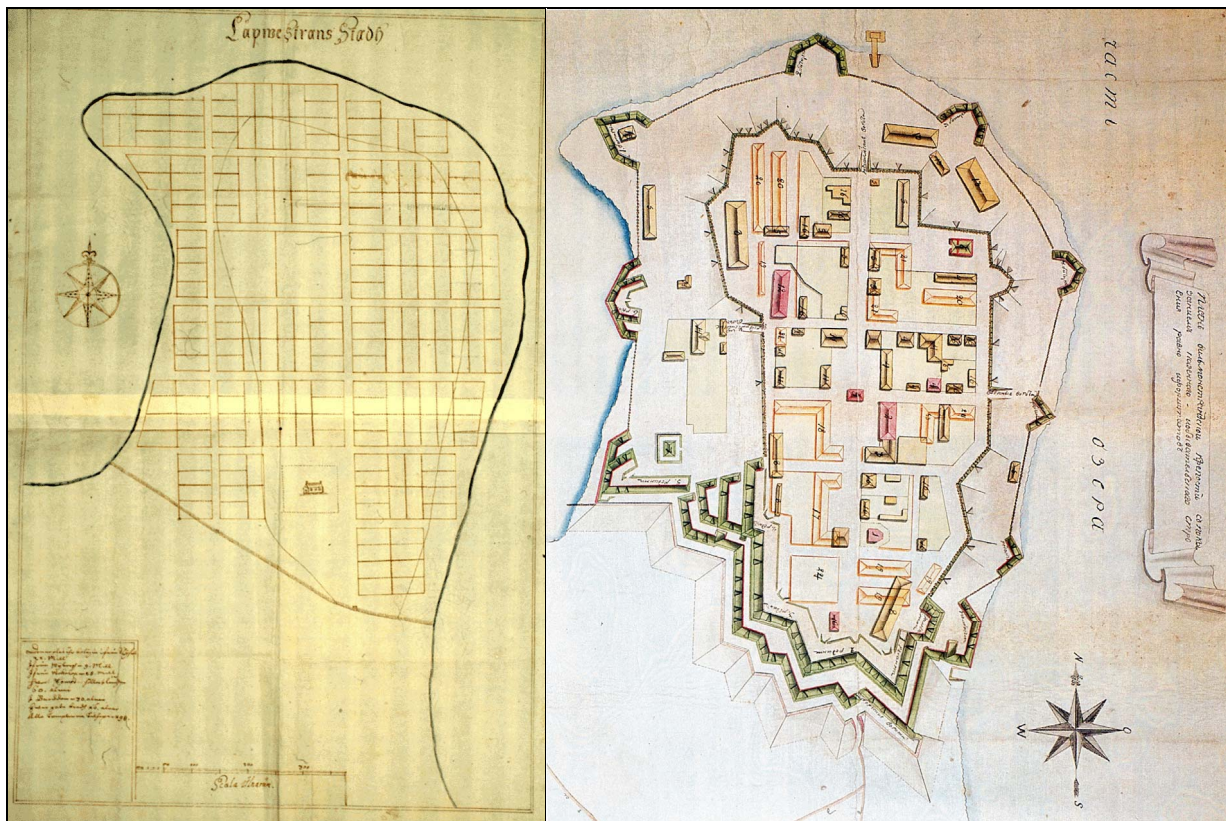
Turun rauhassa 1743 kaupunki siirtyi Venäjälle ja alkoi jälleenrakennuksen aika. 1770-luvulta lähtien asutus siirtyi esikaupunkeihin ja linnoitus muuttui yhä enemmän varuskunta-alueeksi (Ranta 1978: 86). Linnoitustöitä tehtiin 1750-luvulla ja 1770-luvulta aina 1800-luvun alkuun saakka (Ranta 1978: 140-142), jolloin Haminan rauhassa 1809 Ruotsin ja Venäjän välinen raja siirtyi kauas länteen. Tällöin linnoituksen sotilaallinen merkitys katosi ja varuskunta lakkautettiin 1810-luvun alussa (Ranta 1980: 314).

Raporttia varten tutkimusalueen laidalla oleville nykyisille rakennuksille on annettu numerot 1-4 (ks. kuva 2). Rakennukset 1 ja 2 ovat kaksikerroksisia vuonna 1910 rakennettuja tiilitaloja 3-4 yksikerroksisia hirsirakennuksia n. 1860-luvulta (Mökkönen 2003: liite 8 ja siinä mainitut lähteet). Ortodoksisen Jumalansynnyttäjän Suojeluksen kirkon eli Pokrovan kirkon varhaisimmat osat ovat peräisin 1780-luvulta (Vuorinen et al. 1991: 100; Vuorinen 2001: 47) ja sen sivulaivat valmistuivat 1901 (Vuorinen 2001: 51). Sitä ennen samalla paikalla on ollut puinen kirkko ainakin 1760-luvulta lähtien (Vuorinen 2001: 46).

Kuva 2. Nykyisten rakennusten numerointi. Pohjakartta: Lappeenrannan kaupunki.

Historiallisia asemakaavoja, karttoja ja linnoitus suunnitelmia on alueelta säilynyt lukuisia, ja ne on esitelty tarkemmin Mökkösen (2003) kaupunkiarkeologisessa inventoinnissa. Jo varhaisimmassa E. N. Aspegrenin asemakaavasuunnitelmassa vuodelta 1649 (ks. kuva 3) tutkimusalue on merkitty lähes kokonaisuudessaan tonttimaaksi ja nykyisen ortodoksikirkon kohdalla kulkemaan on kaavailtu itä-länsi –suuntaista tietä (Mökkönen 2003: 7, liite 3.1, myös tämän raportin liitteessä I). 1700-luvun alkupuoliskolla karttoihin ilmestyy tutkimusalueen lähetyville vaihteleva määrä yksittäisiä rakennuksia (ks. esim. kuva 4. Lisäksi niissä esiintyy pohjois-etelä –suuntainen tie, joka kulkee nykyisten rakennusten 1 ja 2 kohdalla. (Mökkönen 2003: liitteet 3.2-3.5, myös tämän raportin liitteessä I) .

Kuvat 3 ja 4. Vasemmalla E. N. Aspegrenin Lappeenrannan asemakaavasuunnitelma vuodelta 1649 (Ut. Känd proven. Nr. 443 (Kartavd. m. form.). RA) Vuoden 2009 tutkimusalue sijaitsee kahden kaakkoisimman korttelin alueella. Oikealla ns. Tšeljuskinin asemakaava vuodelta 1775 (MH 370/2 D 4/5 Valtionarkisto), johon on merkitty olemassa olevat ja suunnitellut rakennukset. Ortodoksikirkko on jo nykyisellä paikallaan ja tutkimusalue sijoittuu sen itä- ja eteläpuolelle.

3 Menetelmät

Alkuperäisenä suunnitelmana oli kaivaa kulttuurikerrokset pois kaivinkoneella puhtaaseen pohjamaahan koko viemäriinjan matkalta sekä hoitaa arkeologinen dokumentointi viikossa. Viemäroinnin vaatimaan syvyyteen oja olisi kaivettu vasta myöhemmin. Kaivuutöiden logistiikan kannalta tämä ei kuitenkaan ollut mahdollista, sillä oja olisi jouduttu täyttämään kokonaan uudelleen jotta kaivinkone olisi pystynyt kaivamaan tarpeeksi syväälle. Lisäksi kaapelit ja putket olisi jouduttu kaivamaan esiin kahteen kertaan, mikä olisi kasvattanut niiden rikkoutumisen riskiä; jo nyt kaivinkone raapaisi sähköjohtoa ja pimensi Lappeenrannan sataman ja tullin useaksi tunniksi. Myöskään rakennusten 1 ja 2 välissä ei olisi ollut tilaa maakasoille, joten maata olisi jouduttu

turhaan rahtaamaan rekalla edestakaisin. Putken tarkka linjauskin määräytyi vasta kaivamisen edistyessä.

Kuva 5. Kirkon ja rakennusten 2 ja 4 välinen alue kaapelinäytön jälkeen. Lännestä. Kuva: W. Perttola/Museovirasto.

Rakennusten 1 ja 2 sekä kirkon ja rakennuksen 2 välisellä alueella dokumentoidut ojat olivat siten 2-2,5 m levyisiä ja 2,5-3 m syvyisiä viemärikaivantoja. Putkien ja kaapeleiden suuri määrä kirkon ja rakennuksen 2 välisellä osuudella oli etukäteen tiedossa (Mökkönen 2003: liite 7, tosin kartassa eivät näy sähkökaapelit; ks. kuva 5), mutta ne hidastivat kaivamista varsin paljon. Tämän vuoksi kenttätyöaikaa jouduttiin jatkamaan viikolla ja putkilinjan eteläosaan rakennusten 3-4 väliin päätettiin kaivaa kapeampi n. 70 cm levyinen oja, jotta se ehdittäisiin dokumentoida kunnolla. Myöhemmin oja kaivettiin viemäroinnin vaatimiin mittoihin, jolloin kapeamman ojan molemmilta puolilta tuhoutui n. 70-100 cm levyinen alue ilman valvontaa. Lisäksi leveämmän ja kapeamman ojan väliin jäi n. 10 m pituinen valvoton alue, joka kaapelinäytön ja -kartan perusteella oli kuitenkin jo entuudestaan tuhoutunut.

Kuva 6. Ilman valvontaa jäänyt osuus rakennuksen 4 luoteisnurkalla. Lännestä. Kuva: W. Perttola/Museovirasto.

Kaivaus suoritettiin yksikkökaivauksena. Kaivaminen tapahtui pääasiassa kaivinkoneella, ainoastaan muutamia yksiköitä kaivettiin lapiolla ja yksi rakenne paljastettiin kaivauslastalla. Dokumentointi suoritettiin piirtämällä osa profiileista ja valokuvaamalla. Valvonnan yhteydessä dokumentoidut ojat on jaettu osiin ja merkitty kirjaimin A-E (ks. liite II, kartta 1). Perusteena jaolle olivat viemärikaivannon tekemät mutkat ja sen täyttäminen työn edistymisen myötä.

Löydöt otettiin kaivauksella talteen yksiköittäin. Ehjistä 1800-lukua vanhemmista yksiköistä peräisin olevat ja sekoittuneista yksiköistä löytyneet tutkimuksellisesti mielenkiintoiset löydöt talletettiin Kansallismuseon kokoelmiin numeroilla KM 2009058:1-23 (ks. liite IV). Muut löydöt ja palamattomat luut poistettiin niiden luetteloinnin ja osan valokuvaamisen jälkeen.

Uutta viemäriinjaa takymetrillä kartoittaessaan Lappeenrannan tekninen osasto ystävällisesti mittasi samalla ojien A-D sijainnin. Oja E mitattiin mittanauhoilla rakennusten kulmista ja sijoitettiin paikalleen kaavakartan avulla. Mittaukset ovat siten Lappeenrannan kaupungin koordinaatistossa. Korkeaprofiilikarttojen piirtämistä varten tuotiin paikalle vaaituskoneella taidemuseon eteläisemmän rakennuksen Kristiinankadun puoleisessa sokkelissa olevasta pallopultista numero 3127, jonka korkeus on 95,532 m mpy (N60).

4 Havainnot

4.1 Oja A

Oja A seuraili vanhan kaukolämpöputken linjausta (alimmainen putki kuvassa 9), joka poistettiin ja tilalle asennettiin viemäri. Lisäksi nykyiset kaukolämpöputket kulkevat ojan pohjoispuolella ja niiden kaivanto oli tuhonnut kulttuurikerrokset pohjoisprofiilista. Täten piirrettiin ainoastaan eteläprofiili kokonaisuudessaan ja pohjoisprofiilista vain sen länsipää, jossa oli näkyvissä kivijalka (R103). Kaivamistyöt oli jo ehditty aloittaa ennen kuin tieto niistä tavoitti Museoviraston, joten ojan tämä osuus oli osittain avattu vain muutamaa viikkoa aiemmin (ks. kuva 7).

Kuva 7. Panoraama rakennusten 1 ja 2 sekä kirkon välisestä alueesta ennen töiden aloittamista. Kuvan vasemmassa laidassa pensasaidan oikealla puolella näkyvät aiemmat kaivamisen jäljet. Luoteesta. Kuva: W. Perttola/Museovirasto.

Ojassa A pintamaana oli n. 30-40 cm kerros joko multaa (Y100) tai resentti tiekerros. Ojan etelälaidalla pintamaan alta paljastuivat paksuimmillaan n. 70 cm syvät yksiköt Y109 ja Y110. Kummastakaan ei tullut löytöjä, joten niiden ajoitukset jäivät niiltä osin epäselviksi. Y110:n alla ojan länsipäässä on kuitenkin epämääräinen kivirakenne R107 ja sitä ympäröivä Y106, jotka ovat n. 1,1 m paksuisia ja ulottuvat n. 2,10 m syvyyteen maanpinnasta. Löytöjen perusteella rakenne ei ole kovin iäkäs, ehkäpä kyseessä on rakennuksen 2 rakentamiseen vuonna 1910 liittyvä rakennusjätekuoppa. Y110 on ojan A keskivaiheilla Y109:n päällä, joten Y109 on tätä vanhempi.

Yksikköjen Y109 ja Y110 alta n. 0,6-1,3 m syvyydestä tuli esiin sora (Y105; ks. kuva 8). Runsaasta kivien määrästä johtuen on mahdoton sanoa onko kyseessä luonnollinen pohjamaa vai linnoituksen yläosan laidan tasaukseen käytettyä täyttöä. Ojan itäpäässä Y105 on n. 1,5 m paksuinen ja jatkuu yhä alaspäin 2,7 m syvyydellä maanpinnasta. Sen sijaan R107/Y106:n alta tuli hiekkaa (Y108), joka on eittämättä puhdasta pohjamaata.

Kuva 8. Y105 ojan A eteläprofiilissa. Yksikkö näkyy profiilin alalaidassa paksuna ruskeana sorakerroksena.

Ojan A pohjoislaidalla n. 35 paksuisen pintamaan (Y100) alta paljastui 7-10 cm paksuinen tiilimurskakerros (R102), mahdollinen kivijalka (R103) ja niitä ympäröivä 0,9-1,0 m paksu Y101. R103:n kivien läpimitta on n. 80-20 cm. Se tuli näkyviin ainoastaan profiilissa, joten rakennuksen suuntaa oli mahdoton päätellä. Y101:n löytöjen perusteella em. rakenteet saattavat ajoittua 1700- tai 1800-luvuille. Rakenteiden alla oli puhdasta pohjamaata 1,2-1,4 m syvyydeltä alkaen.

Kuva 9. Mahdollinen kivijalan jäänne R103 ojan A itäpään pohjoisprofiilissa. Kaukolämpöputket ovat tuhonneet kulttuurikerrokset sen ympäriltä pahasti. Etelästä. Kuva: W. Perttola/Museovirasto.

4.2 Oja B

Putki- ja kaapelikaivannot olivat tuhonneet ojan B länsiprofiilin ja itäprofiilin eteläosan, joten ainoastaan itäprofiilin 10 pohjoisinta metriä dokumentoitiin piirtämällä. Pintamaana ojassa B oli n. 10-30 cm paksu kerros Y100:aa tai resenttiä tiekerrosta. Ojan pohjoispäässä näkyivät Y110, Y109 Y106 ja R107 vastaavalla tavalla kuin ojassa A. Etelämpänä resentin tiekerroksen alla oli nähtävissä vanhempia n. 20-30 cm paksuudelta. Y109:n ja Y113:n alla oli sorakerros Y111, jonka leikkasivat kuopat Ku112 ja Ku114. Ku112:sta löytyi nahkakenkä (ks. liite IV), jolle ei jälkityöajan puitteissa löydetty vastineita ja sitä kautta ajoitusta. Puhdas pohjamaa Y108 alkaa Y111:n ja kuoppien alla n. 0,6-1,1 m ja Y106/R107:n alla noin 2,0 m syvyydellä.

Kuva 10. Ku112 ojan B itäprofiilissa. Lännestä. Kuva: W. Perttola/Museovirasto.

Kuva 11. Ku115 ojan C itäprofiilissa. Kuoppa erottuu tummana nokisena alueena profiilin yläosassa.

4.3 Oja C

Putki- ja kaapelikaivannot olivat tuhonneet myös ojan C länsiprofiilin, joten ainoastaan itäprofiili piirrettiin. Pintamaana ojassa oli n. 10 cm paksuinen resentti tiekerros, jonka alla oli vanhempia tiekerroksia (Y113) n. 20 cm kerros ja Y109:ää n. 60-80 cm paksuudelta. Y109 jatkuu n. 10 cm paksuisena kerroksena Y113:n alle ollen näin sitä vanhempi. Ojan eteläpäässä Y109:n seassa on selkeitä n. 10-15 cm paksuisia laastiläikkiä. Y109:n alla on n. 40 cm syvä kuoppa (Ku115), joka oli täyttynyt mustalla hiekan-, noen- ja tiilimurskansekaisella mullalla. Y109:n ja Ku115 alla n. 0,5-1,4 m paksuinen kerros Y111:tä. Y111:n alta n. 0,8-1,9 m syvyydeltä alkoi puhdas pohjamaa Y108:n ja Y116:n muodossa.

4.4 Oja D

Oja D oli pitkälti putki- ja kaapelikaivantojen tuhoama, joten se jätettiin piirtämättä ja ainoastaan valokuvattiin.

4.5 Oja E

Oja E oli parhaiten säilynyt, tosin senkin länsipuolella kulkevan viemäriinjan kaivanto oli tuhonnut itäprofiilin n. 7 metrin matkalta sen eteläpäässä. Tämän vuoksi piirrettiin ojan E länsiprofiili kokonaisuudessaan ja itäprofiili n. 6 metrin matkalta ojan pohjoispäästä siellä sijainneen puurakenteen (R120) vuoksi.

Pintamaana ojassa E oli n. 5 cm paksuinen resentti tiekerros. Sen alla on n. 30-90 cm paksuinen Y117, jonka keskivaiheilla näkyy katkonainen n. 10 cm paksu tiilimurskakerros (R118). R118:sta löytyneet ehjät tiilet olivat kooltaan n. 6-7 cm x 10-13 cm x 20-23 cm. Lisäksi kerroksesta löytyi ohutta rautalankaa, joten se tuskin on kovin vanha. Y117:n alta paljastui n. 20-40 paksuinen Y119, joka näkyy koko profiilin matkalta lukuun ottamatta väliä 5,5-9,5 m profiilin eteläpäästä, jossa Y122 ja Ku123 katkaisevat sen. Y122 jatkuu aina 1,3 m ja Ku123 1,7 m syvyyteen asti.

Oja pohjoispäässä Y119:n keskivaiheilta, n. 60 cm syvyydestä paljastui puurakenne (R120). Sen näkyvillä ollut osa (ks. kuva 13) koostui kahdesta 25 cm välimatkan päässä toisistaan olleista itä-länsi –suuntaisesta puusta, joiden kummankin kohdalta lähti pohjois-etelä –suuntainen lauta pohjoiseen. Myös näiden lautojen väliin vaikutti jäävän 10-20 cm levyinen rako. Laudat olivat n. 2-3 cm paksuja, eteläreunalla ollut puu hieman paksumpi eli n. 5 cm. Puut olivat niin huonossa kunnossa, ettei niistä saatu otettua näytteitä dendrokronologista ajoitusta varten. Laudat olisivat jatkuneet vielä pohjoiseen, mutta kaapelinäytön perusteella kaapelioja oli jo hyvin lähellä ja sen vuoksi ojaa päätettiin olla laajentamatta. Ojan kapeuden vuoksi rakenteen funktiota on vaikea ymmärtää, mutta kyseessä voisi olla rakennuksen lattia. Sen yhteydestä tehtyjen löytöjen ja erityisesti liitupiipun kopan (KM 2009058:19; ks. kuva 12) perusteella rakenne ajoittunee 1600-luvulle eli aikaan ennen linnoitustöiden aloittamista. Samasta yhteydestä löytyneet fajanssi ja lasi (KM 2009058:15, 21) vaikuttavat nuoremmilta, mutta ne ovat saattaneet tippua profiileista kaivinkoneen myötä.

Kuva 12. R120:n yhteydestä löytynyt liitupiipun koppa (KM 2009058:19), joka muotonsa ja kokonsa puolesta ajoittuu 1600-luvulle. Kuva: E. Pettäy/Museovirasto.

Kuva 13. Ojan E pohjoispäässä päässä ollut puurakenne (R120). Löytöjen perusteella rakenne ajoittunee 1600-luvulle. Idästä. Kuva: W. Perttola/Museovirasto.

Myös ojan eteläpäässä Y119:n yläosassa oli puita, mutta ne eivät näyttäneet muodostavan minkäänlaista rakennetta. Puhdas pohjamaa Y108 ja Y124 alkavat Y119:n alla n. 0,7-1,2 m ja Ku123:n alla n. 1,7 m syvyydellä.

5 Lopuksi

Rakennusten 1 ja 2 sekä kirkon ja rakennusten 2 ja 4 välillä putket ja kaapelit olivat tuhonneet kulttuurikerrokset pahoin, jäljellä oli vain kapeita ehjiä kaistaleita. Ojan A itäpäästä löytyi luultavasti 1700- tai 1800-luvulle ajoittuva mahdollinen kivijalka ja ojan D pohjoispäästä 1600-luvun puurakenne, joka saattaa olla osa talonpohjaa. Näin ollen säilyneitä 1600- ja 1700-luvun

kulttuurikerroksia on odotettavissa sekä rakennuksen 1 itäpuolelta että rakennuksen 3 ja nyt tehdyn viemärikaivannon välistä. Myös kirkon eteläpuoli sekä Pokrovanaukion länsiosa ovat saattaneet säilyä, mutta tämänkertaiset tutkimukset eivät ulottuneet sinne saakka. Yhdessäkään ojassa ei ollut selkeitä palokerroksia, joten vuoden 1729 palo tai 1741 Lappeenrannan taistelun tuhot eivät ole liitettävissä tutkimusalueen stratigrafiaan.

Kuva 14. Kaivauksilla tehtyjen havaintojen perusteella tehty hahmotelma kulttuurikerrosten säilyneisyydestä tutkimusalueen lähetyvillä.

Helsingissä 4.11.2009

FM Wesa Perttola

Lähteet

Painetut lähteet:

Ranta, R. 1978: *Lappeenrannan kaupungin historia* III. Lappeenranta.

Ranta, R. 1980: *Lappeenrannan kaupungin historia* III. Lappeenranta.

Toivanen, P. 1979: *Lappeenrannan kaupungin historia* I. Lappeenranta.

Vuorinen, A. 2001: *Lappeenrannan kirkot. Entisten ja nykyisten kirkkojen vaiheita Kauskilasta Sammonlahteen*. Lappeenrannan kiltä. Lappeenranta.

Vuorinen, A., Hikipää, A., Lahikainen, K., Rasmussen, M.-L. & Vuori, E. (toim.) 1991: *Lappeenrannan vanha linnoitus. Itää ja länttä vastaan*. Lappeenrannan kiltä. Lappeenranta.

Painamattomat lähteet:

Annala, S. 2002: Lappeenrannan linnoituksen länsirinne. Tutkimusraportti 9.10.-29.10.2002. Museovirasto, rakennushistorian osaston arkisto.

Annala, S. 2003: Lappeenrannan linnoituksen länsirinne. Kaupunkiarkeologinen kaivaustutkimus. Museovirasto, rakennushistorian osaston arkisto.

Laaksonen 1969. Ei raporttia, ainoastaan kartta ”Lappeenranta. Vanhakaupunki. Kirkon kaivaus v. 1969 V. Laaksonen. Piirsi V. Laine.” Kartan signum 405.2.4. Museovirasto, rakennushistorian osaston arkisto.

Laaksonen, L. & Immonen, O. 1985: Lappeenrannan linnoitus. Arkeologinen tutkimuskaivaus syyskaudella 1985. Raportti kenttätyövaiheen ja alustavien jälkitöiden päättyessä. Museovirasto, rakennushistorian osaston arkisto.

Laaksonen, L. & Immonen, O. 1986: Lappeenrannan linnoitus. Arkeologinen tutkimuskaivaus vuosina 1985 ja 1986. Raportti kaivaustöiden päättyessä.

Laaksonen, L. & Tynkkynen, L. 1988: Lappeenranta – linnoitus. Ruotsinvallan aikaisen markkinarannan tutkimuskaivaus kesällä 1988. Museovirasto, rakennushistorian osaston arkisto.

Luoto, J. 2008: Arkeologiset kaivaukset Lappeenrannan linnoituksen rakennus 1A:ssa 19.5.-21.5.2008. Etelä-Karjalan museo.

Luoto, J. & Vitikainen, N. 2007: Arkeologiset kaivaukset Lappeenrannan linnoituksen rakennus 1A:ssa ja sen välittömässä läheisyydessä 11.6.-22.6.2007. Etelä-Karjalan museo.

Mökkönen, T. 2003: Lappeenranta – Villmanstrand. Kaupunkiarkeologinen inventointi. Museovirasto, rakennushistorian osaston arkisto.

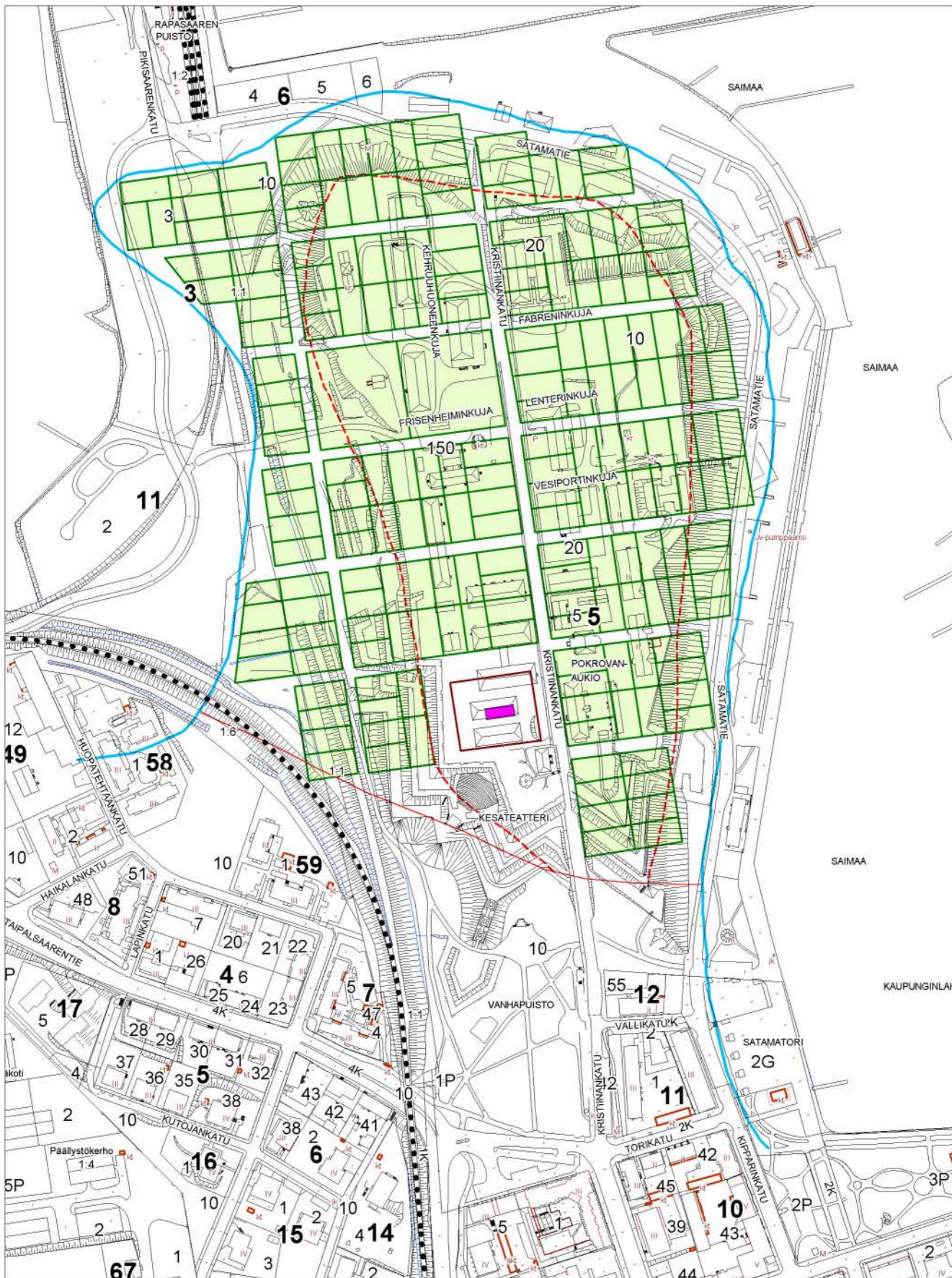
Niukkanen, M. 2000: Lappeenranta. Linnoitus. Ihmisluiden talteenotto vallien esiinkaivuutyömaalla. Kertomus virkamatkasta 5.9.2000. Museovirasto, rakennushistorian osaston arkisto.

Nordberg, Henri 1972: Lappeenranta Kristiinankatu 1972. Kaivanto jäte- ja sadevesiputkistoa varten välillä aukio-portti. Museovirasto, rakennushistorian osaston arkisto.

Rosendahl, U. 2005: Lappeenranta. Linnoituksen länsirinne. Tarkastuskäynti 12.-13.9. ja pelastuskaivaus 6.10.2005. Museovirasto, rakennushistorian osaston arkisto.

Salo, K. 2007: Lappeenranta, Lappeen kirkko. Hautausmaa-alueen arkeologinen kaivaus. Museovirasto, rakennushistorian osaston arkisto.

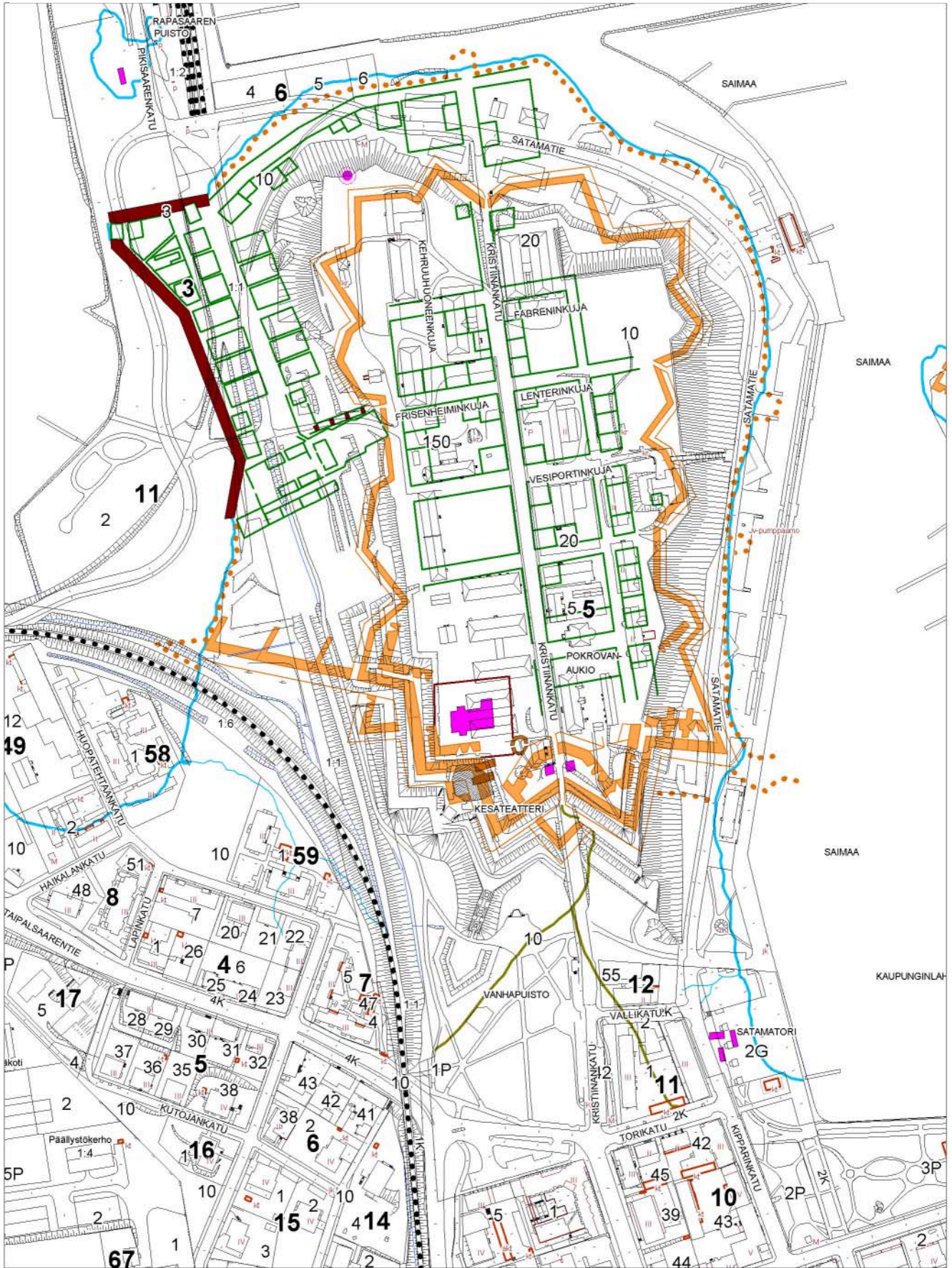
Tourunen, A. 2000: Lappeenrannan linnoitus. Osteologinen raportti 17.9.2000. Museovirasto, rakennushistorian osaston arkisto.

LAPPEENRANTA
Vuoden 1649 asemakaavasuunnitelma
 mk 1:4000

Kantakartta © Lappeenrannan kaupunki, Tekninen toimiala, Kiinteistö- ja mittaussasto

LAPPEENRANTA

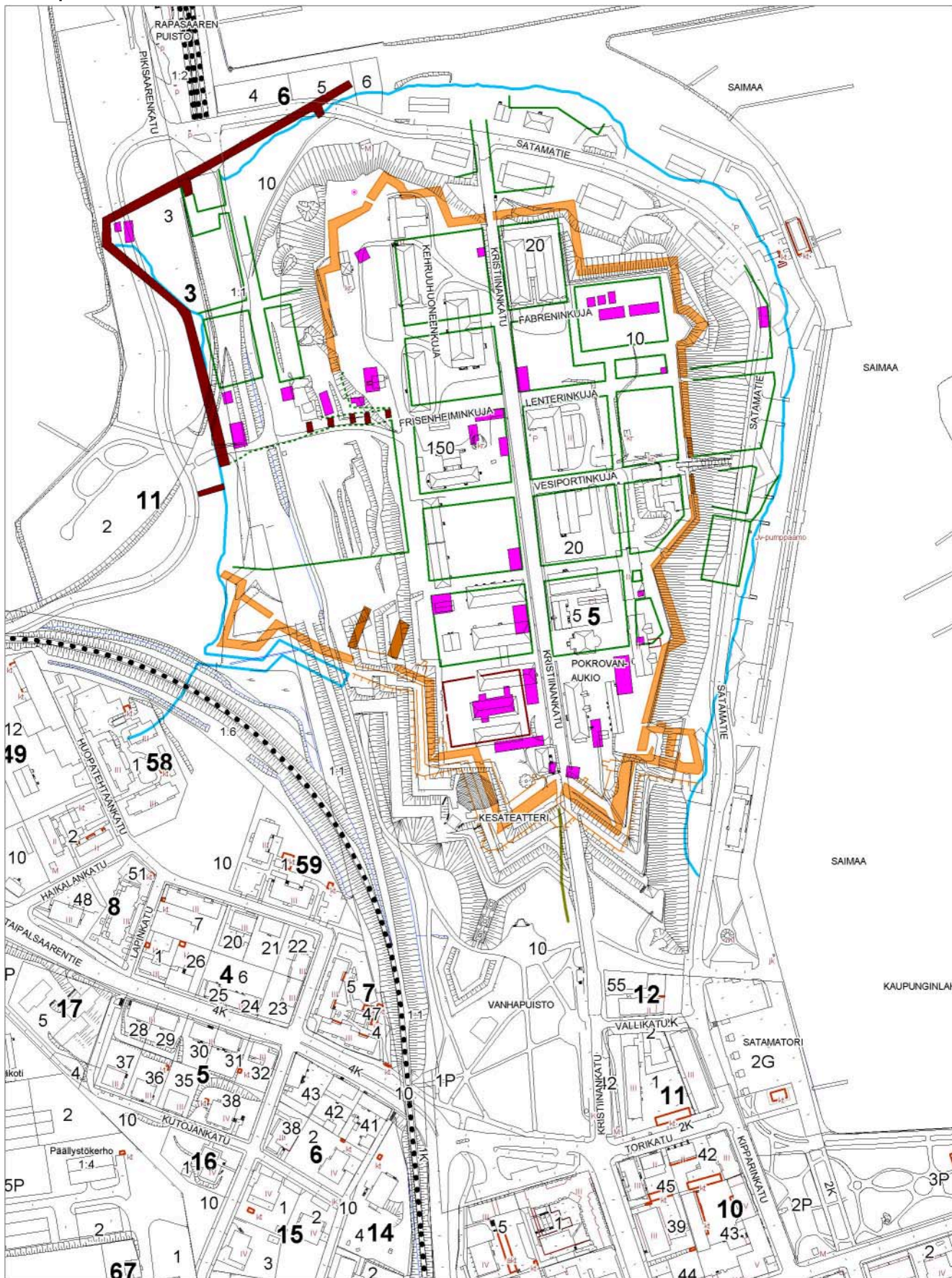
Vuoden 1722 asemakaava- ja linnoitus-suunnitelma

asemointi asemakaavan mukaan
mk 1:4000

Museovirasto/RHO/T.Mökkönen 2003

Kantakartta © Lappeenrannan kaupunki, Tekninen toimiala, Kiinteistö- ja mittausosasto

	= kortteli ja tontti		= laituri
	= rakennus		= vallitus
	= kirkkotarha		= tie
	= paalutus		= rantaviiva
			= tuulimylly

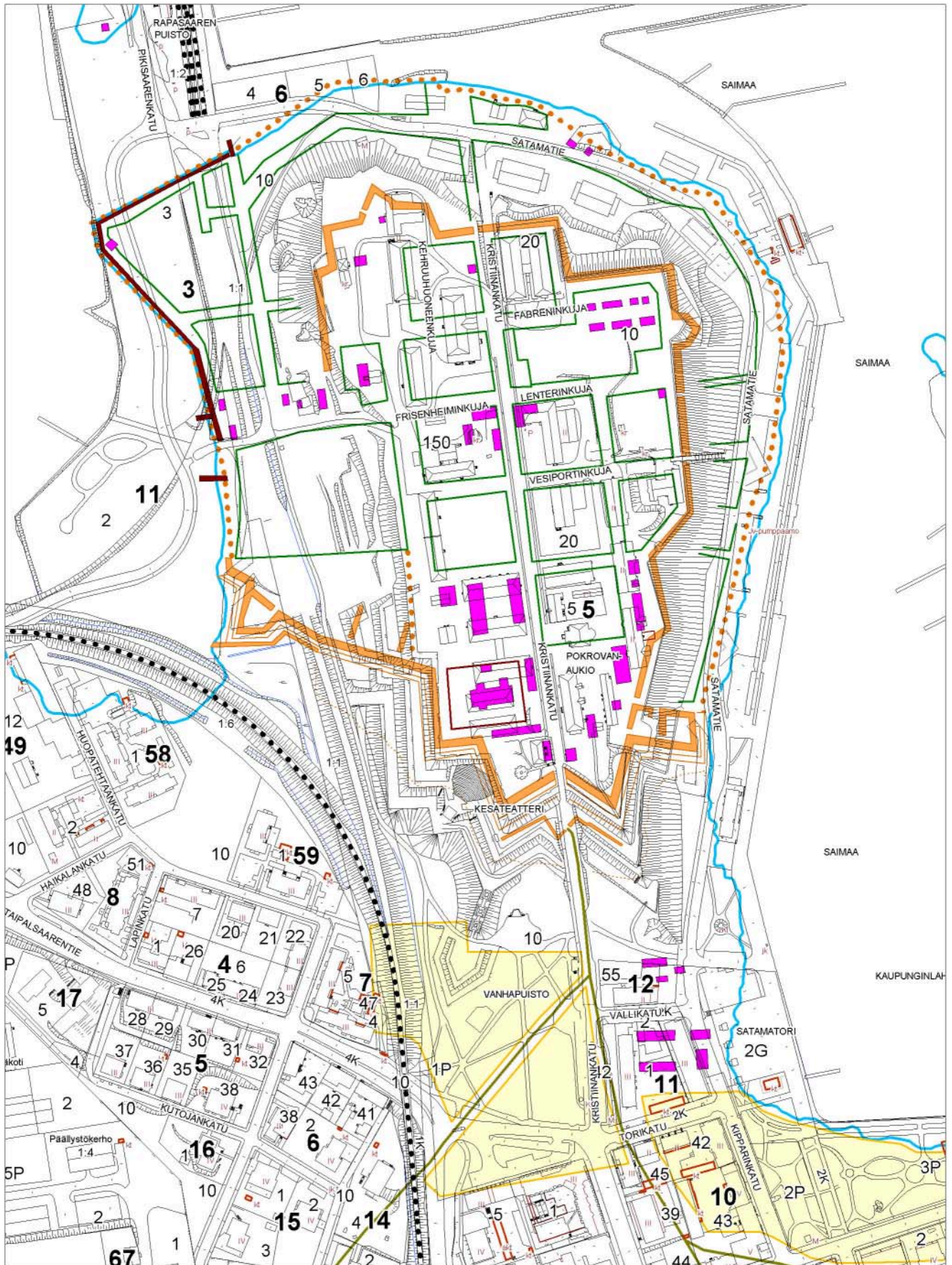

LAPPEENRANTA

Vuoden 1728 inventaariokartta
mk 1:4000

Kantakartta © Lappeenrannan kaupunki, Tekninen toimiala, Kiinteistö- ja mittausosasto

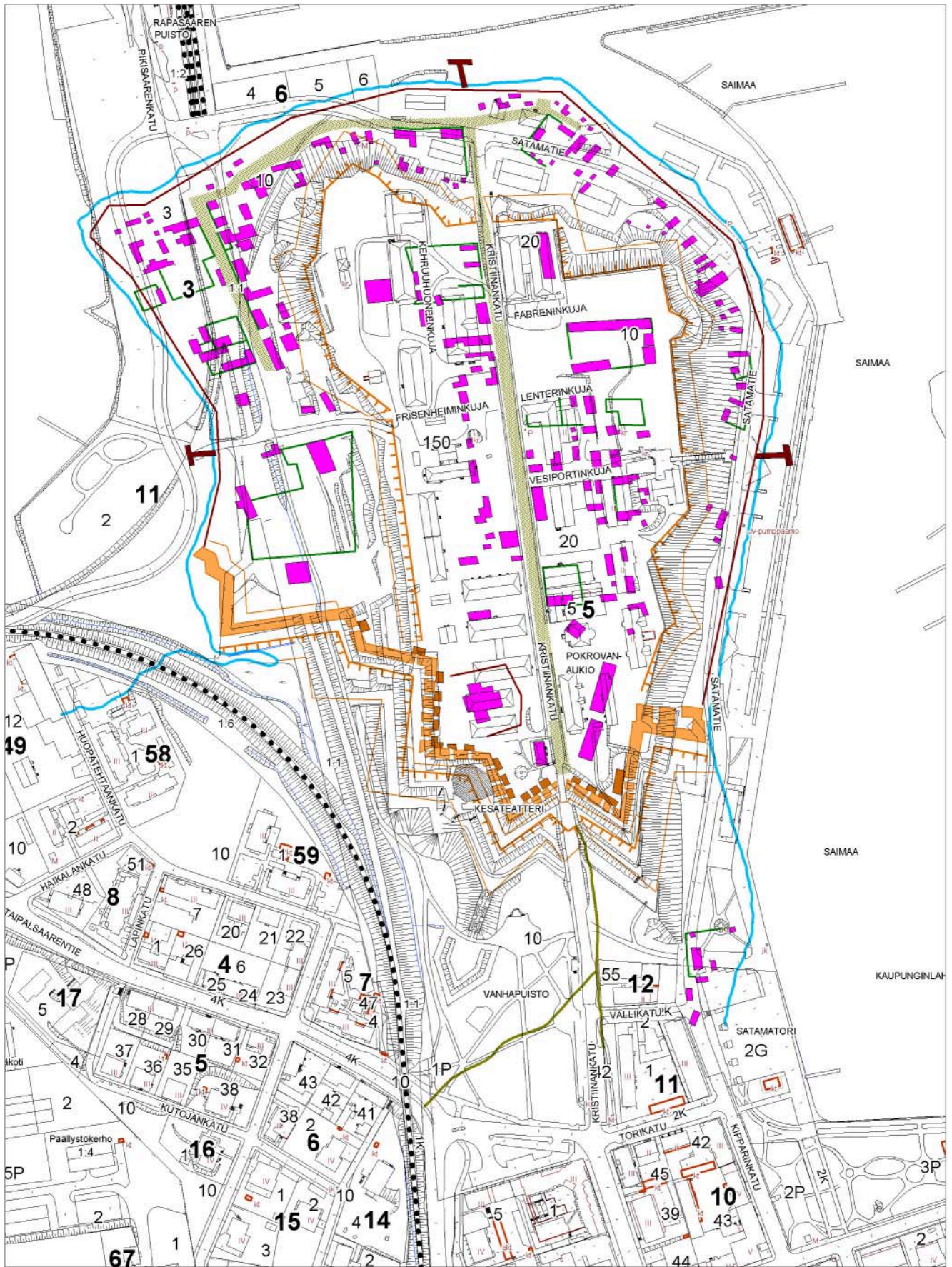
	= kortteli		= laituri
	= rakennus		= vallitus
	= kirkkotarha		= tie
			= rantaviiva
			= tuulimylly

LAPPEENRANTA
Vuoden 1740 kartta
 mk 1:4000

Kantakartta © Lappeenrannan kaupunki, Tekninen toimiala, Kiinteistö- ja mittausosasto

	= kortteli		= laituri
	= rakennus		= vallitus
	= kirkkotarha		= tie
	= paalutus		= rantaviiva
	= pelto		= tuulimylly

LAPPEENRANTA
 Kartta 1750-luvun lopulta
 mk 1:4000

Kantakartta © Lappeenrannan kaupunki, Tekninen toimiala, Kiinteistö- ja mittausosasto

	= kortteli		= vallitus
	= rakennus		= katu
	= kirkkotarha		= tie
	= laen harja ja tyvi		= rantaviiva

LAPPEENRANTA

Vuoden 1775 ns. "Tšeljuskinin kaava"
 mk 1:6000

Kantakartta © Lappeenrannan kaupunki, Tekninen toimiala, Kiinteistö- ja mittausosasto

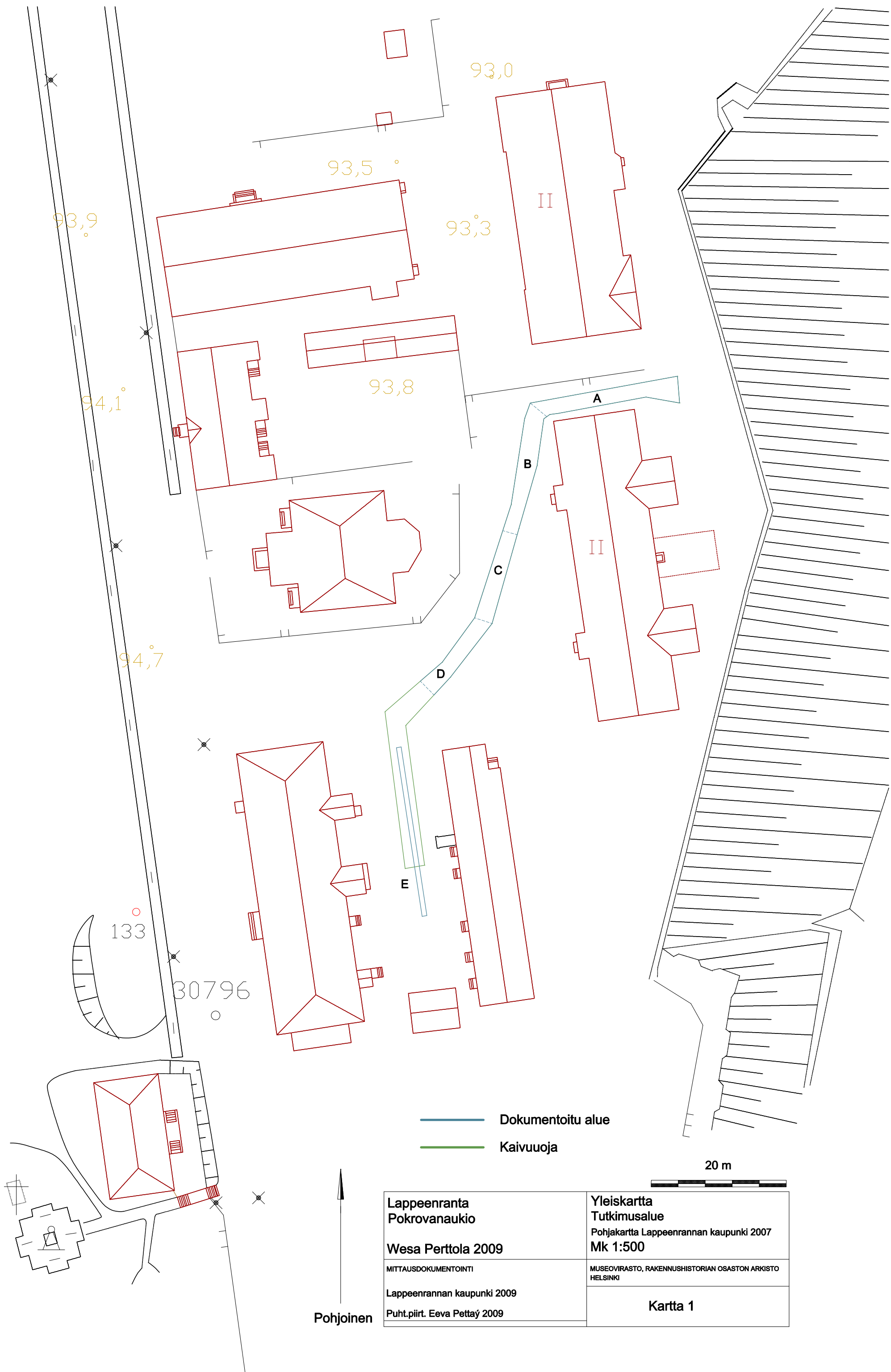
	= kortteli ja tontti		= vallitus
	= rakennus		= laituri
	= suunniteltu rakennus		= tie
	= laen harja		= rantaviiva

Lappeenranta, Pokrovanaukio 2009

Liite II

Kaivauskartat

Nro	Kartta	Mk	Piirtäjä
1	Yleiskartta	1:500	EP
2	Oja A: S-profiili; oja B: E-profiili	1:50	EP
3	Oja A: N-profiili	1:20	EP
4	Oja C: E-profiili	1:50	EP
5	Oja E: E-profiili	1:20	EP
6:1	Oja E: W-profiili 0-13m	1:20	EP
6:2	Oja E: W-profiili 13-24,50m	1:20	EP

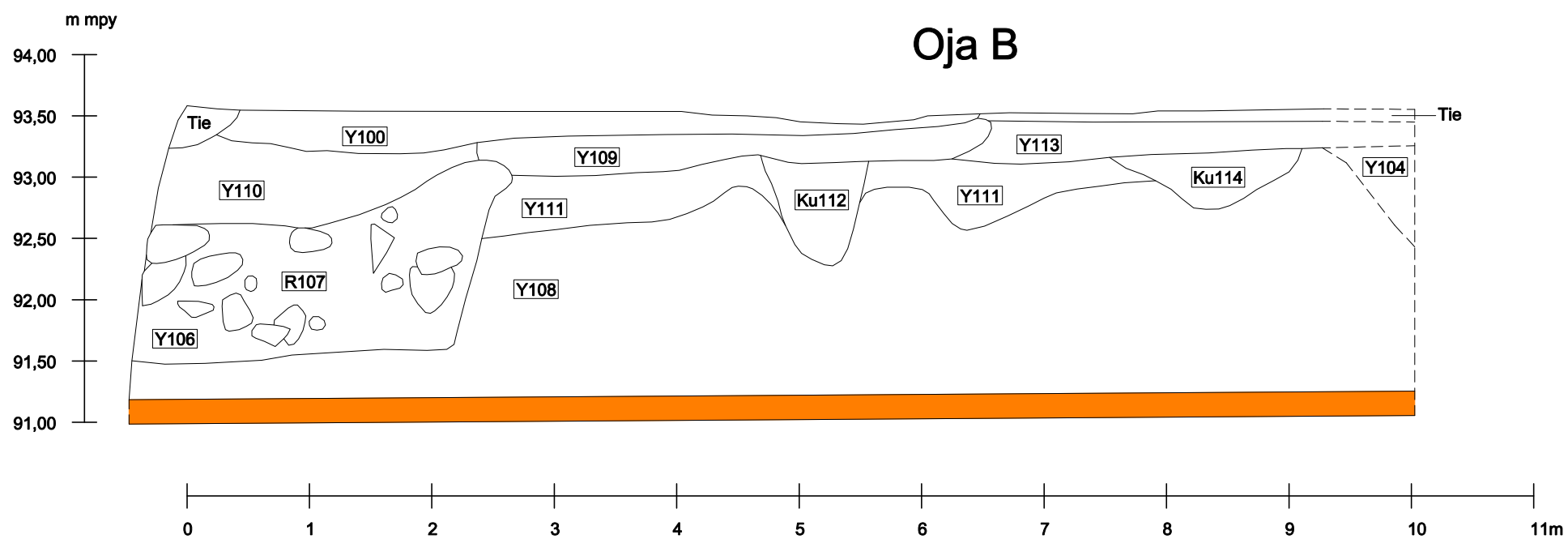
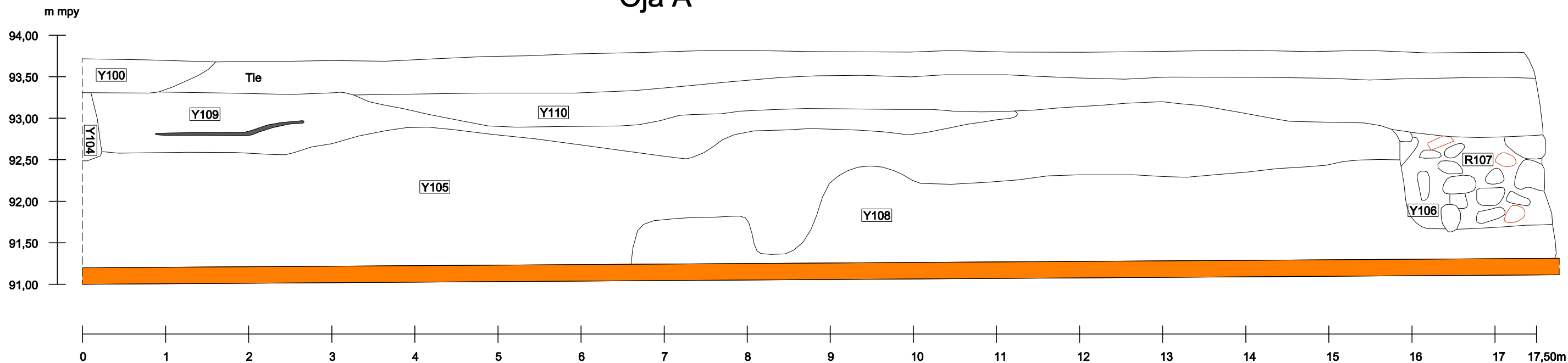
— Dokumentoitu alue
 — Kaivuuoja

20 m

Pohjoinen

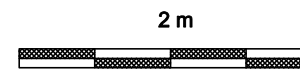
Lappeenranta Pokrovanaukio	Yleiskartta Tutkimusalue
Wesa Perttola 2009	Pohjakartta Lappeenrannan kaupunki 2007 Mk 1:500
MITTAUSDOKUMENTOINTI	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
Lappeenrannan kaupunki 2009 Puht.piirt. Eeva Pettaý 2009	Kartta 1

Oja A

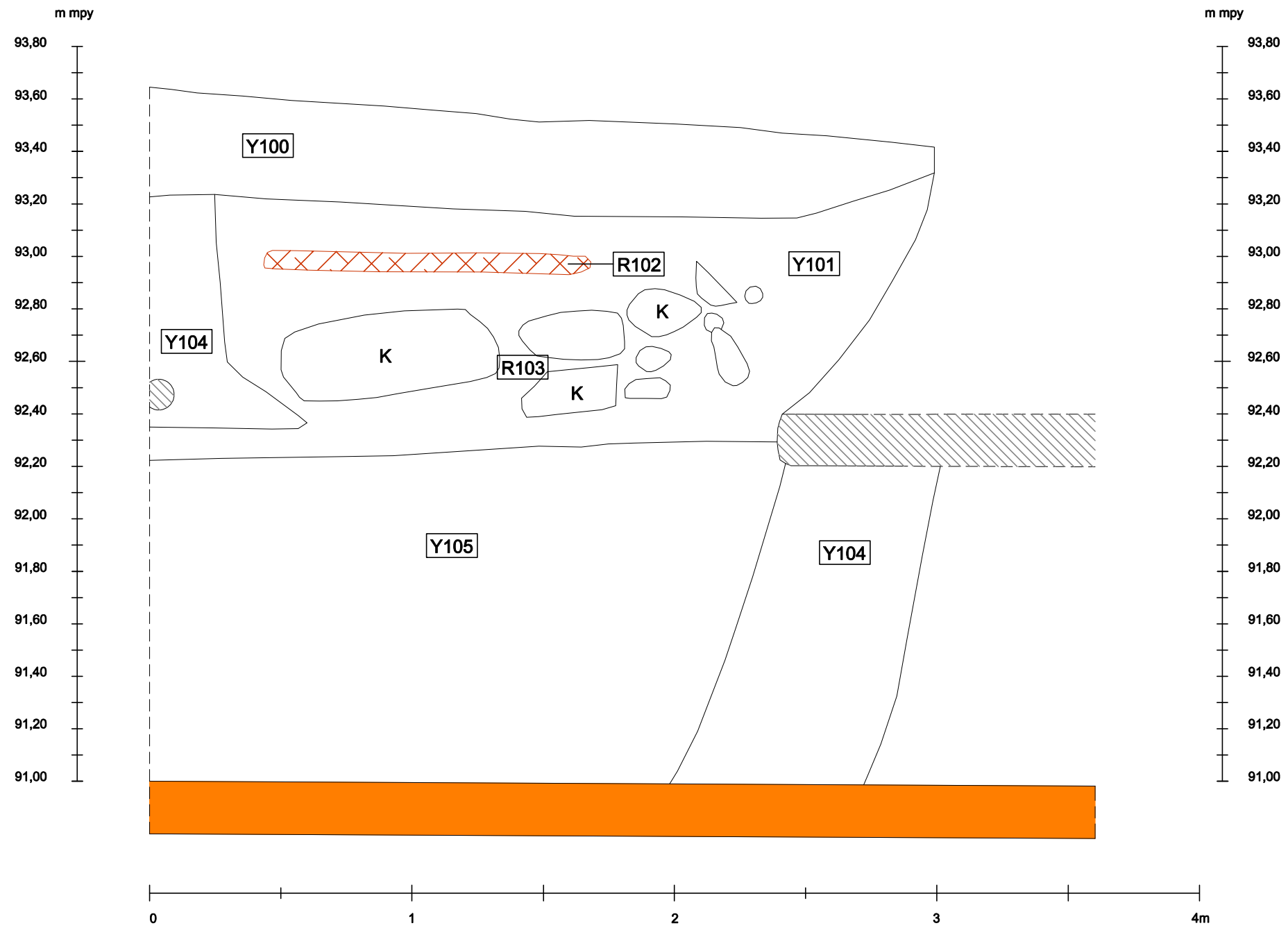

- Y100 Pintamaa
- Y104 Putkilinjan täyttöhiekka
- Y105 Kellertävänruskea hiekansekainen sora
- Y106 Harmaa hiekka
- R107 Kivirakenne
- Y108 Kellertävänruskea hiekka
- Y109 Tummanruskea hiekansekainen savi
- Y110 Vaaleanruskea hiekka
- Y111 Kova hiekansekainen ruskea sora
- Ku112 Tummanruskea soransekainen hiekka
- Y113 Vanhoja tiekerroksia
- Ku114 Harmaanruskea hiekka

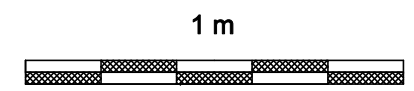
- Nokikerros
- Uusi viemäriputki
- Tiili/tiilimurska
- Kivi

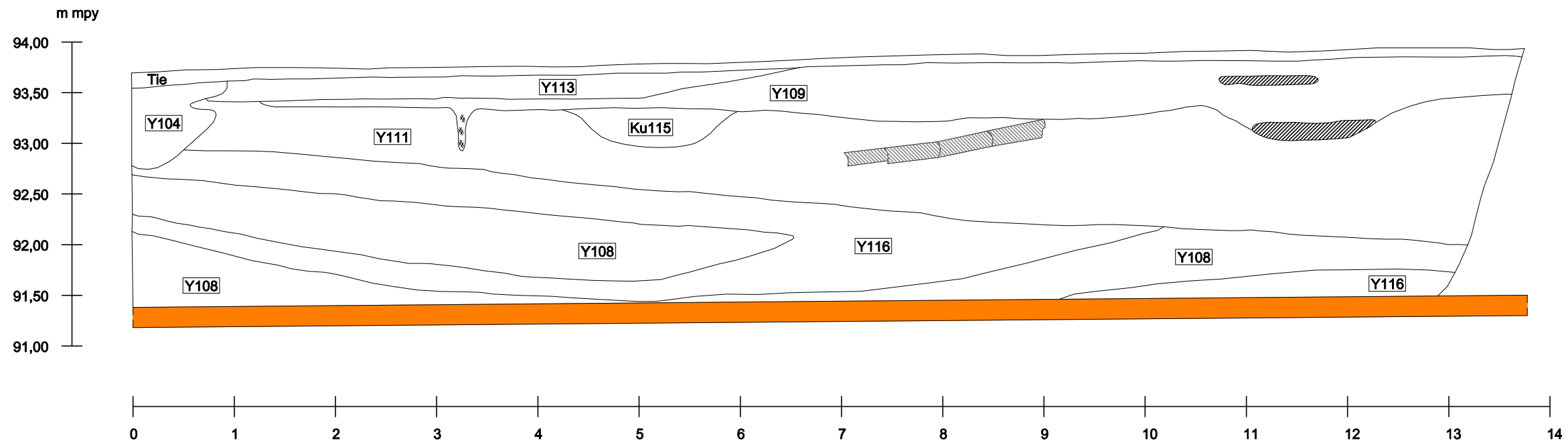
Lappeenranta Pokrovanaukio	Oja A: S-profilii Oja B: E-profilii
Wesa Perttola 2009	Mk 1:50
MITTAUSDOKUMENTOINTI	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
Eeva Pettaý 2009 Puht.piirt. Eeva Pettaý 2009	Kartta 2

- Y100 Pintamaa
- Y101 Tummanruskea mullansekainen hiekka
- R102 Tiilirakenne/purkukerros?
- R103 Kivirakenne
- Y104 Putkilinjan täyttöhiekka
- Y105 Kellertävänruskea hiekkansekainen sora
- Putki/kaapeli
- Uusi viemäriputki
- K Kivi

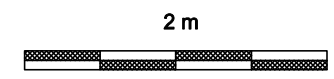

Lappenranta linnoitus Wesa Perttola 2009	Oja A N-profiili
MITTAUSDOKUMENTOINTI Eeva Pettaý 2009 Puht. piirt. Eeva Pettaý 2009	Mk 1:20 MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
	Kartta 3

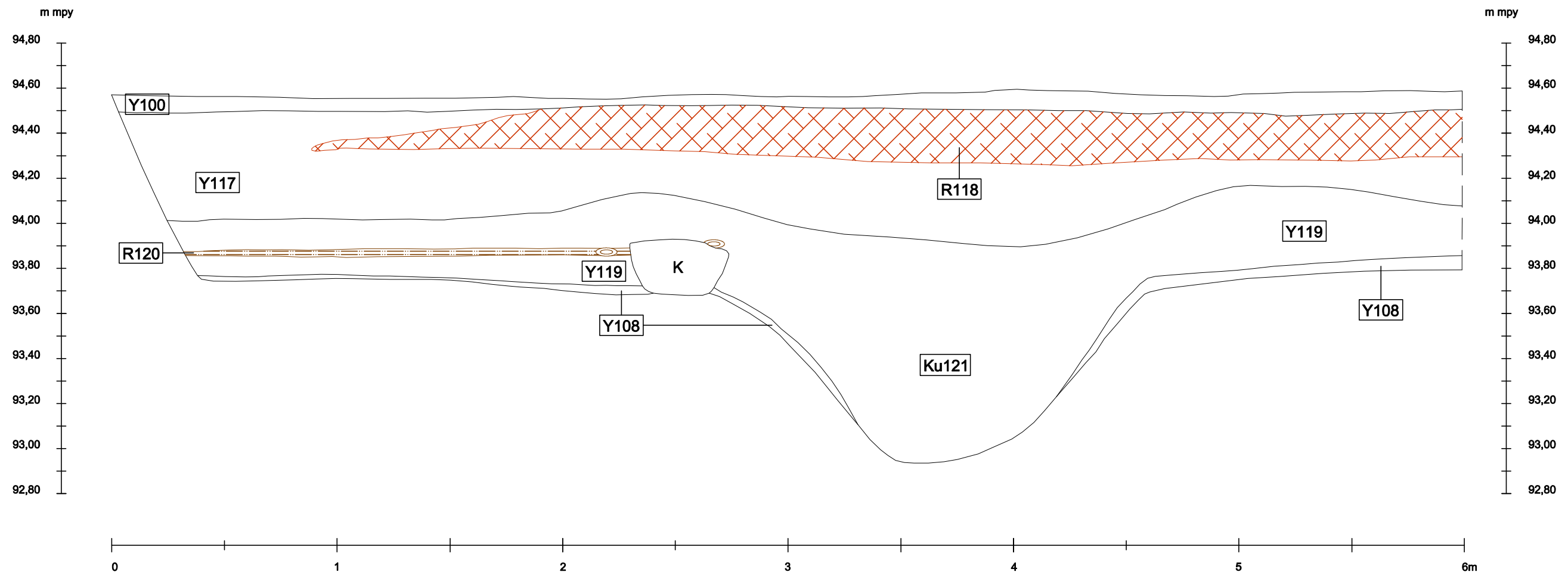

- Y104 Putkilinjan täyttöhiekka
- Y108 Kellertävänruskea hiekka
- Y109 Tummanruskea hiekasekainen savi
- Y111 Kova hiekasekainen ruskea sora
- Y113 Vanhoja tiekerroksia
- Ku115 Musta hiekan- ja noensekainen multa
- Y116 Ruskea sora

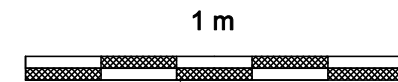
- Nokikerros
- Uusi viemäriputki
- Putki/kaapeli
- Laasti
- Tiili/tiilimurska
- Kivi
- Hiili

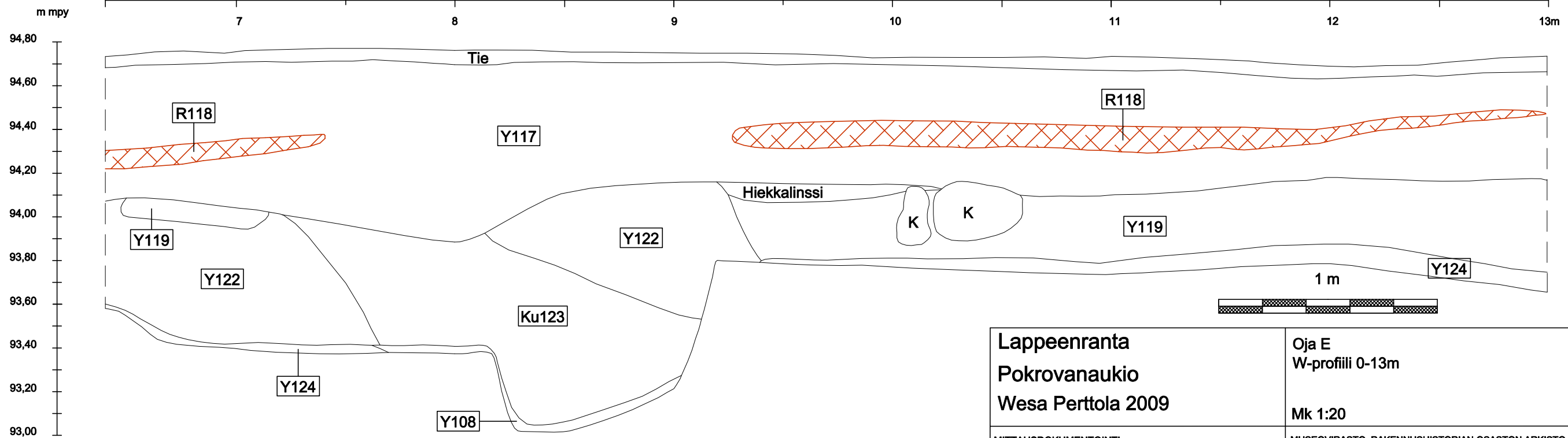
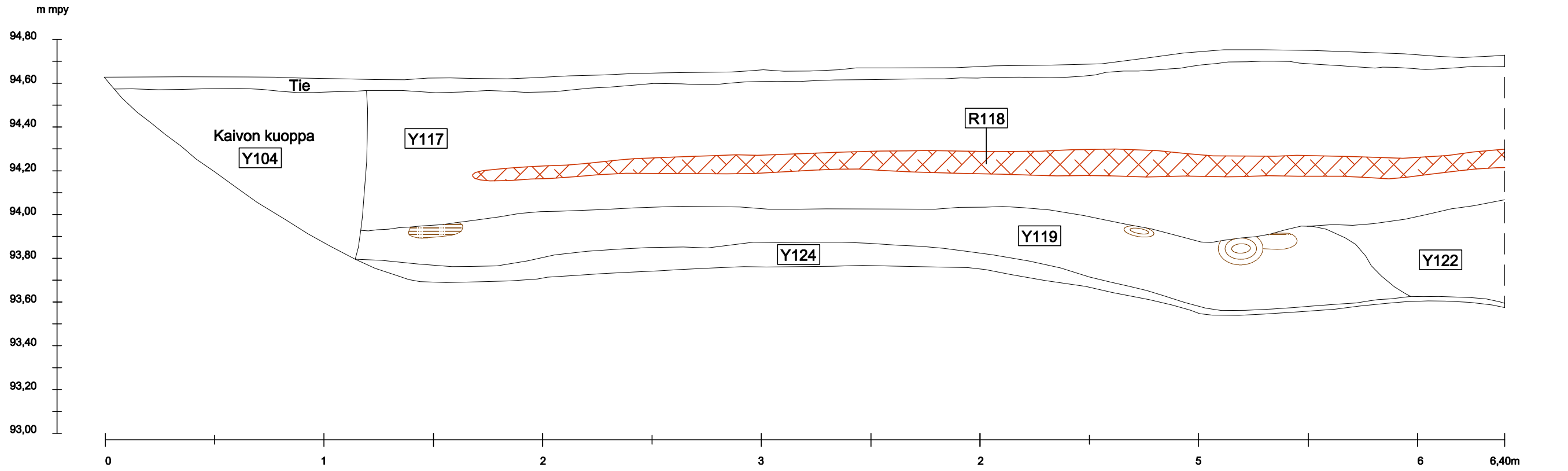
Lappeenranta Pokrovanaukio	Oja C E-profiili
Wesa Perttola 2009	Mk 1:50
MITTAUSDOKUMENTOINTI	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
Eeva Pettäy 2009 Puht.piirt. Eeva Pettäy 2009	Kartta 4

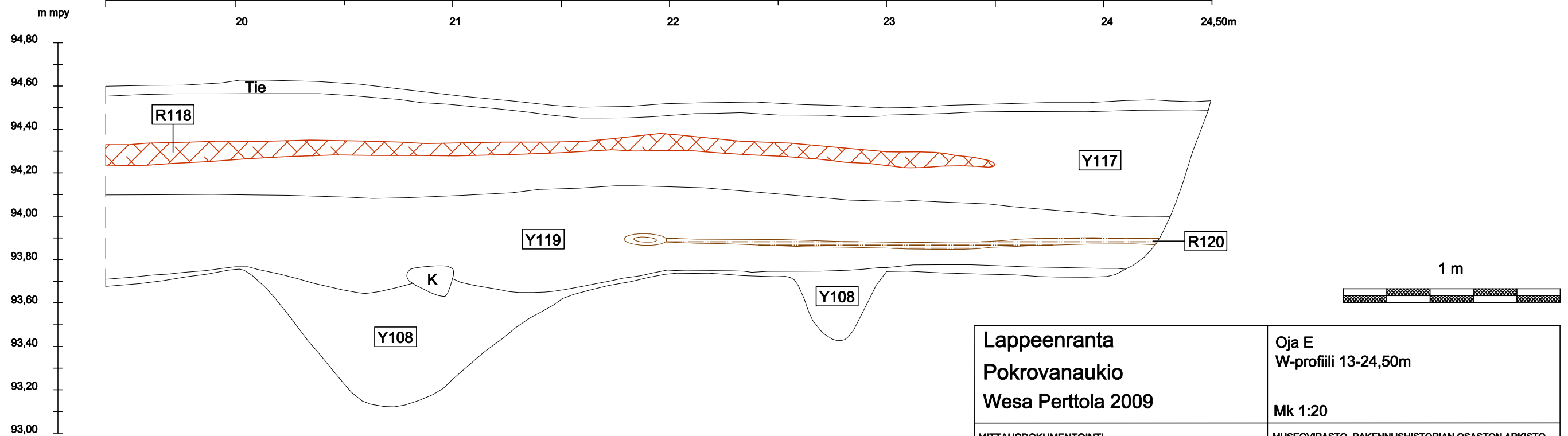
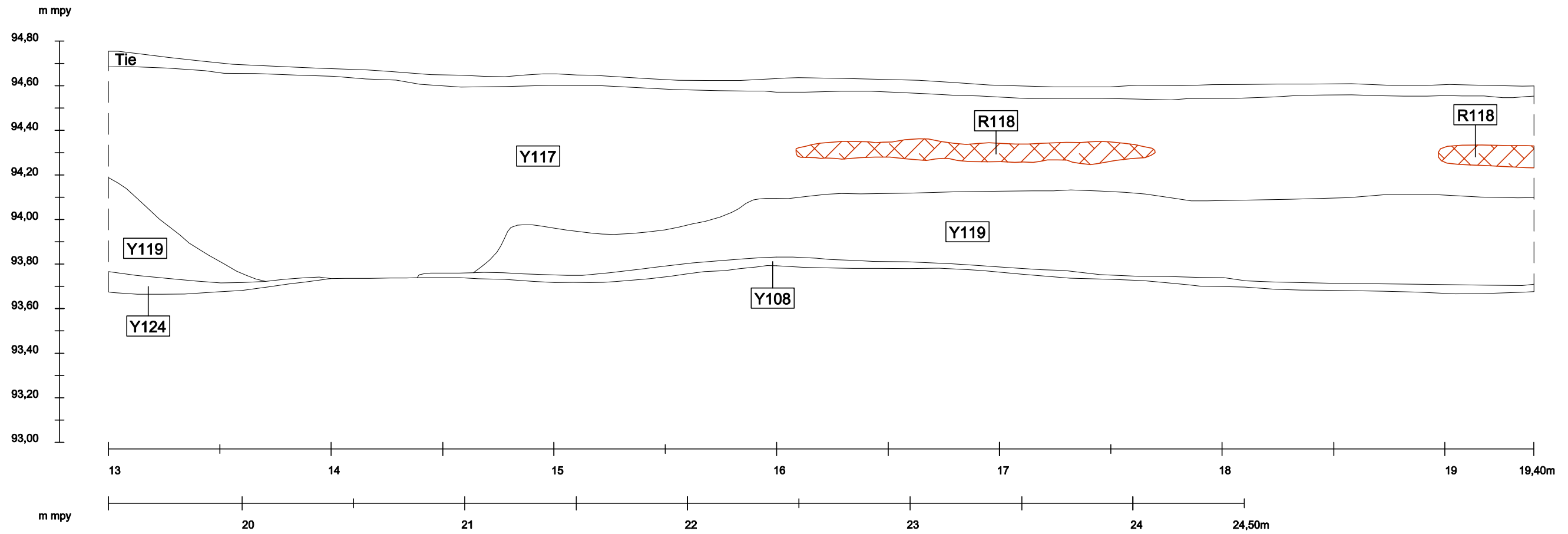
- Y100 Pintamaa
- Y108 Kellertävänruskea hiekka
- Y117 Ruskeanharmaa hiekka
- R118 Tiilirakenne/purkukerros?
- Y119 Tummanruskea saven-, hiilen- ja noensekainen hiekka
- R120 Puurakenne
- Ku121 Kuopan täyte Y119
- K Kivi

Lappeenranta Pokrovanaukio Wesa Pertola 2009	Oja E E-profiili Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI Eeva Pettaý 2009 Puht.piirt. Eeva Pettaý 2009	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
Kartta 5	

Lappeenranta Pokrovanaukio Wesa Pertola 2009		Oja E W-profiili 0-13m
MITTAUSDOKUMENTOINTI Eeva Pettaý 2009 Puht.piirt. Eeva Pettaý 2009		Mk 1:20 MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
		Kartta 6:1

Lappeenranta Pokrovanaukio Wesa Perttola 2009	Oja E W-profiili 13-24,50m
MITTAUSDOKUMENTOINTI Eeva Pettaý 2009 Puht.piirt. Eeva Pettaý 2009	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
	Kartta 6:2

Karttojen 6:1 ja 6:2 legenda

Y104	Putkilinjan täyttöhiekka
Y108	Kellertävänruskea hiekka
Y117	Ruskeanharmaa hiekka
R118	Tiilirakenne/purkukerros?
Y119	Tummanruskea saven-, hiilen- ja noensekainen hiekka
R120	Puurakenne
Y122	Ruskea soransekainen hiekka
Ku123	Ruskea hiekka (sekoittunut Y108)
Y124	Punertavanruskea sora
K	Kivi

Kuvaluettelo

Lappeenranta Pokrovanaukio

Wesa Perttola 2009

MV-kuvat 126359:1-24/Digikuvat 126359:25-138

Nro	Kuvaus	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Tyyppi
1	Yleiskuva rakennusten 3 ja 4 välisestä alueesta.	N-S	WP	7.9.2009	mv-negatiivi
2	Yleiskuva rakennuksen 2 ja kirkon välisestä alueesta.	N-S	WP	7.9.2009	mv-negatiivi
3	Oja A, rakennuksen kivijalka R103.	S-N	WP	7.9.2009	mv-negatiivi
4	Työkuva.	-	WP	8.9.2009	mv-negatiivi
5	Oja A, R107 ja sitä ympäröivä Y106 alkaa tulla esiin.	N-S	WP	8.9.2009	mv-negatiivi
6	Oja A, R107 ja sitä ympäröivä Y106 alkaa tulla esiin.	E-W	EP	8.9.2009	mv-negatiivi
7	R107 ja sitä ympäröivä Y106 ojan A valmistuttua sen eteläprofiilissa.	N-S	WP	8.9.2009	mv-negatiivi
8	Oja B, R107:n ja sitä ympäröivän Y106:n pinta.	W-E	WP	9.9.2009	mv-negatiivi
9	R107 ja sitä ympäröivä Y106 ojan B itäprofiilissa.	W-E	WP	10.9.2009	mv-negatiivi
10	Ku112 ojan B itäprofiilissa.	W-E	WP	10.9.2009	mv-negatiivi
11	Ku114 ojan B itäprofiilissa.	W-E	WP	10.9.2009	mv-negatiivi
12	Ku115 ojan C itäprofiilissa.	W-E	WP	16.9.2009	mv-negatiivi
13	Oja E, R120.	E-W	WP	16.9.2009	mv-negatiivi
14	Oja E, Y123:n pinta.	N-S	WP	16.9.2009	mv-negatiivi
15	Oja E, R120.	E-W	WP	16.9.2009	mv-negatiivi
16	Oja E, R120.	S-N	EP	16.9.2009	mv-negatiivi
17	Ojan E itäprofiili, osa 1.	W-E	WP	17.9.2009	mv-negatiivi

Nro	Kuvaus	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Tyyppi
18	Ojan E itäprofiili, osa 2.	W-E	WP	17.9.2009	mv-negatiivi
19	Ojan E itäprofiili, osa 3.	W-E	WP	17.9.2009	mv-negatiivi
20	Ojan E länsiprofiilin pohjoispää, osa 1.	E-W	WP	17.9.2009	mv-negatiivi
21	Ojan E länsiprofiilin pohjoispää, osa 2.	E-W	WP	17.9.2009	mv-negatiivi
22	Ojan E länsiprofiilin pohjoispää, osa 3.	E-W	WP	17.9.2009	mv-negatiivi
23	Ojan E länsiprofiilin pohjoispää.	N-S	WP	17.9.2009	mv-negatiivi
24	Yleiskuva. Valvomatta jäänyt osuus ojien D ja E välissä.	NW-SE	WP	18.9.2009	mv-negatiivi
25	Panoraamakuva. Rakennusten 2-4 välinen alue ennen kaivamisen aloittamista.	NW-SE	WP	7.9.2009	digikuva
26	Panoraamakuva. Rakennusten 1 ja 2 sekä kirkon välinen alue ennen kaivamisen aloittamista.	NW-SE	WP	7.9.2009	digikuva
27	Rakennuksen 2 edusta kaapelinäytön jälkeen.	W-E	WP	7.9.2009	digikuva
28	Oja A, rakennuksen kivijalka R103.	S-N	WP	7.9.2009	digikuva
29	Työkuva. Ojaa A kaivetaan.	E-W	WP	8.9.2009	digikuva
30	Oja A, R107 ja sitä ympäröivä Y106 alkaa tulla esiin.	N-S	WP	8.9.2009	digikuva
31	Oja A, R107 ja sitä ympäröivä Y106 alkaa tulla esiin.	E-W	EP	8.9.2009	digikuva
32	Oja A, R107 ja sitä ympäröivä Y106 alkaa tulla esiin.	W-E	WP	8.9.2009	digikuva
33	Panoraamakuva. R107 ja sitä ympäröivä Y106 ojan A valmistuttua sen eteläprofiilissa.	N-S	WP	8.9.2009	digikuva
34	Oja B, R107:n ja sitä ympäröivän Y106:n pinta.	W-E	WP	9.9.2009	digikuva
35	Oja B, R107:n ja sitä ympäröivän Y106:n pinta.	N-S	WP	9.9.2009	digikuva
36	Työkuva. Eeva Pettay piirtää ojan A eteläprofiilia.	W-E	WP	9.9.2009	digikuva
37	Ojan A eteläprofiili, osa 1.	N-S	WP	10.9.2009	digikuva
38	Ojan A eteläprofiili, osa 2.	N-S	WP	10.9.2009	digikuva
39	Ojan A eteläprofiili, osa 3.	N-S	WP	10.9.2009	digikuva

Nro	Kuvaus	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Tyyppi
40	Ojan A eteläprofiili, osa 4.	N-S	WP	10.9.2009	digikuva
41	Ojan A eteläprofiili, osa 5.	N-S	WP	10.9.2009	digikuva
42	Ojan A eteläprofiili, osa 6.	N-S	WP	10.9.2009	digikuva
43	Ojan A pohjoisprofiili, osa 1.	S-N	WP	10.9.2009	digikuva
44	Ojan A pohjoisprofiili, osa 2.	S-N	WP	10.9.2009	digikuva
45	Ojan A pohjoisprofiili, osa 3.	S-N	WP	10.9.2009	digikuva
46	Ojan A pohjoisprofiili, osa 4.	S-N	WP	10.9.2009	digikuva
47	Ojan A pohjoisprofiili, osa 5.	S-N	WP	10.9.2009	digikuva
48	Ojan A pohjoisprofiili, osa 6.	S-N	WP	10.9.2009	digikuva
49	Ojan A pohjoisprofiili, osa 7.	S-N	WP	10.9.2009	digikuva
50	Ojan A pohjoisprofiili, osa 8.	S-N	WP	10.9.2009	digikuva
51	Työkuva. Eeva Pettay piirtää ojan B itäprofiilia.	N-S	WP	10.9.2009	digikuva
52	R107 ja sitä ympäröivä Y106 ojan B itäprofiilissa.	W-E	WP	10.9.2009	digikuva
53	Ku112 ojan B itäprofiilissa.	W-E	WP	10.9.2009	digikuva
54	Ku114 ojan B itäprofiilissa.	W-E	WP	10.9.2009	digikuva
55	Ojan B itäprofiili, osa 1.	W-E	WP	10.9.2009	digikuva
56	Ojan B itäprofiili, osa 2.	W-E	WP	10.9.2009	digikuva
57	Ojan B itäprofiili, osa 3.	W-E	WP	10.9.2009	digikuva
58	Ojan B itäprofiili, osa 4.	W-E	WP	10.9.2009	digikuva
59	Ojan B länsiprofiili, osa 1.	E-W	WP	10.9.2009	digikuva
60	Ojan B länsiprofiili, osa 2.	E-W	WP	10.9.2009	digikuva
61	Ojan B länsiprofiili, osa 3.	E-W	WP	10.9.2009	digikuva

Nro	Kuvaus	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Tyyppi
62	Ojan B länsiprofiili, osa 4.	E-W	WP	10.9.2009	digikuva
63	Ojan B itäprofiili, osa 5.	W-E	WP	10.9.2009	digikuva
64	Ojan B itäprofiili, osa 6.	W-E	WP	10.9.2009	digikuva
65	Ojan B itäprofiili, osa 7.	W-E	WP	10.9.2009	digikuva
66	Ojan B länsiprofiili, osa 5. Kaukolämpöputki on tuhonnut kulttuurikerrokset.	N-S	WP	10.9.2009	digikuva
67	Työkuva. Sähkömiehet korjaavat kaivinkoneen nirhaisemaa kaapelia	-	WP	15.9.2009	digikuva
68	Ojan C itäprofiili, osa 1.	W-E	WP	16.9.2009	digikuva
69	Ojan C itäprofiili, osa 2.	W-E	WP	16.9.2009	digikuva
70	Ojan C itäprofiili, osa 3.	W-E	WP	16.9.2009	digikuva
71	Ojan C itäprofiili, osa 4.	W-E	WP	16.9.2009	digikuva
72	Ojan C itäprofiili, osa 5.	W-E	WP	16.9.2009	digikuva
73	Ojan C itäprofiili, osa 6.	W-E	WP	16.9.2009	digikuva
74	Ku115 ojan C itäprofiilissa.	W-E	WP	16.9.2009	digikuva
75	Ojan C länsiprofiili, osa 1.	E-W	WP	16.9.2009	digikuva
76	Ojan C länsiprofiili, osa 2.	E-W	WP	16.9.2009	digikuva
77	Ojan C länsiprofiili, osa 3.	E-W	WP	16.9.2009	digikuva
78	Ojan C länsiprofiili, osa 4.	E-W	WP	16.9.2009	digikuva
79	Ojan C länsiprofiili, osa 5.	E-W	WP	16.9.2009	digikuva
80	Ojan C länsiprofiili, osa 6.	E-W	WP	16.9.2009	digikuva
81	Oja E, R120.	E-W	WP	16.9.2009	digikuva
82	Työkuva. Ojaa E kaivetaan.	N-S	WP	16.9.2009	digikuva
83	Yleiskuva. Ojat C ja D.	SE-NW	WP	16.9.2009	digikuva

Nro	Kuvaus	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Tyyppi
84	Oja E, Y123:n pinta.	N-S	WP	16.9.2009	digikuva
85	Oja E, Y123:n pinta.	E-W	WP	16.9.2009	digikuva
86	Oja E, R120.	S-N	EP	16.9.2009	digikuva
87	Oja E, R120.	E-W	WP	16.9.2009	digikuva
88	Ojan E itäprofiili, osa 1.	W-E	WP	17.9.2009	digikuva
89	Ojan E itäprofiili, osa 2.	W-E	WP	17.9.2009	digikuva
90	Ojan E itäprofiili, osa 3.	W-E	WP	17.9.2009	digikuva
91	Ojan E itäprofiili, osa 4.	W-E	WP	17.9.2009	digikuva
92	Ojan E itäprofiili, osa 5.	W-E	WP	17.9.2009	digikuva
93	Ojan E itäprofiili, osa 6.	W-E	WP	17.9.2009	digikuva
94	Ojan E itäprofiili, osa 7.	W-E	WP	17.9.2009	digikuva
95	Ojan E itäprofiili, osa 8.	W-E	WP	17.9.2009	digikuva
96	Ojan E itäprofiili, osa 9.	W-E	WP	17.9.2009	digikuva
97	Ojan E itäprofiili, osa 10.	W-E	WP	17.9.2009	digikuva
98	Ojan E itäprofiili, osa 11.	W-E	WP	17.9.2009	digikuva
99	Ojan E itäprofiili, osa 12.	W-E	WP	17.9.2009	digikuva
100	Ojan E itäprofiili, osa 13.	W-E	WP	17.9.2009	digikuva
101	Ojan E itäprofiili, osa 14.	W-E	WP	17.9.2009	digikuva
102	Ojan E itäprofiili, osa 15.	W-E	WP	17.9.2009	digikuva
103	Ojan E itäprofiili, osa 16.	W-E	WP	17.9.2009	digikuva
104	Ojan E itäprofiili, osa 17.	W-E	WP	17.9.2009	digikuva
105	Ojan E itäprofiili, osa 18.	W-E	WP	17.9.2009	digikuva

Nro	Kuvaus	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Tyyppi
106	Ojan E länsiprofiilin pohjoispää, osa 1.	E-W	WP	17.9.2009	digikuva
107	Ojan E länsiprofiilin pohjoispää, osa 2.	E-W	WP	17.9.2009	digikuva
108	Ojan E länsiprofiilin pohjoispää, osa 3.	E-W	WP	17.9.2009	digikuva
109	Ojan E länsiprofiilin pohjoispää, osa 4.	E-W	WP	17.9.2009	digikuva
110	Ojan E länsiprofiilin pohjoispää, osa 5.	E-W	WP	17.9.2009	digikuva
111	Ojan E länsiprofiilin pohjoispää, osa 6.	E-W	WP	17.9.2009	digikuva
112	Ojan E länsiprofiilin pohjoispää.	N-S	WP	17.9.2009	digikuva
113	Yleiskuva. Oja E.	N-S	WP	17.9.2009	digikuva
114	Yleiskuva. Oja E.	S-N	WP	17.9.2009	digikuva
115	Ojan E länsiprofiili, osa 1.	E-W	WP	18.9.2009	digikuva
116	Ojan E länsiprofiili, osa 2.	E-W	WP	18.9.2009	digikuva
117	Ojan E länsiprofiili, osa 3.	E-W	WP	18.9.2009	digikuva
118	Ojan E länsiprofiili, osa 4.	E-W	WP	18.9.2009	digikuva
119	Ojan E länsiprofiili, osa 5.	E-W	WP	18.9.2009	digikuva
120	Ojan E länsiprofiili, osa 6.	E-W	WP	18.9.2009	digikuva
121	Ojan E länsiprofiili, osa 7.	E-W	WP	18.9.2009	digikuva
122	Ojan E länsiprofiili, osa 8.	E-W	WP	18.9.2009	digikuva
123	Ojan E länsiprofiili, osa 9.	E-W	WP	18.9.2009	digikuva
124	Ojan E länsiprofiili, osa 10.	E-W	WP	18.9.2009	digikuva
125	Ojan E länsiprofiili, osa 11.	E-W	WP	18.9.2009	digikuva
126	Ojan E länsiprofiili, osa 12.	E-W	WP	18.9.2009	digikuva
127	Ojan E länsiprofiili, osa 13.	E-W	WP	18.9.2009	digikuva

Nro	Kuvaus	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Tyyppi
128	Ojan E länsiprofiili, osa 14.	E-W	WP	18.9.2009	digikuva
129	Ojan E länsiprofiili, osa 15.	E-W	WP	18.9.2009	digikuva
130	Ojan E länsiprofiili, osa 16.	E-W	WP	18.9.2009	digikuva
131	Ojan E länsiprofiili, osa 17.	E-W	WP	18.9.2009	digikuva
132	Ojan E länsiprofiili, osa 18.	E-W	WP	18.9.2009	digikuva
133	Ojan E länsiprofiili, osa 19.	E-W	WP	18.9.2009	digikuva
134	Ojan D kaakkoisprofiili, osa 1.	NW-SE	WP	18.9.2009	digikuva
135	Ojan D kaakkoisprofiili, osa 2.	NW-SE	WP	18.9.2009	digikuva
136	Ojan D kaakkoisprofiili, osa 3.	NW-SE	WP	18.9.2009	digikuva
137	Ojan D kaakkoisprofiili, osa 4.	NW-SE	WP	18.9.2009	digikuva
138	Yleiskuva. Valvomatta jäänyt osuus ojien D ja E välissä.	NW-SE	WP	18.9.2009	digikuva

Lappeenranta Pokrovanaukio

Liite IV

Wesa Perttola 2009

Löytöluettelo

KM 2009058

Ala nro	Alue	Rakenne/Yksikkö	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat mm	Paino g
1	Oja A	Y100	Kivisavi/valkosavi	Astia	Kylkipala, jossa molemmin puolin keltainen lyijylasite	1		8,8
2	Oja A	Y100	Punasavi	Astia	Pohjapala, jossa sisäpinnalla vihertävä lyijylasite	1		36,9
3	Oja A	Y100	Lasi	Pullo	Massa vihreä, jossa ilmakuplia. Pohjapala, jossa punttelin jälki	1	Pohjan halk. 37	22,8
4	Oja A	Y100	Lasi	Pullo	Massa vihreä, jossa ilmakuplia. Suu-/kaulapala. Pullon suu epäsymmetrinen	1	Suun ulkohalk. 35	111,6
5	Oja A	R103/Y101	Punasavi	Astia	Kylkipala, jossa sisäpinnalla vihertävä lyijylasite	1		31,5
6	Oja A	R103/Y101	Punasavi	Astia	Kylkipala, jossa sisäpinnalla ruskea lyijylasite. Ulkopinnalla lohkeama, saattanut olla kahva tai jalka	1		18,1
7	Oja A	R103/Y101	Punasavi	Astia	Pohjapala, sisäpinnalla lasitteen jäämiä	1	Pohjan halk. n.	7,3
8	Oja A	R103/Y101	Punasavi	Astia	Kylkipala, jossa sisäpinnalla väritön lyijylasite, ulkopinta murtunut	1		4,1
9	Oja A	R103/Y101	Punasavi	Astia	Pohjapala, sisäpinta murtunut	1		21,0
10	Oja A	R103/Y101	Punasavi	Astia	Kylkipala, jossa sisäpinnalla ruskea lyijylasite. Voimakkaat dreijauksen jäljet sisäpinnalla	1		46,8
11	Oja A	R103/Y101	Valkosavi	Liitupiippu	Koristelemattomia varren kappaleita	3		3,5

Ala nro	Alue	Rakenne/Yksikkö	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat mm	Paino g
12	Oja A	Y105	Punasavi	Astia	Kylkipala, jossa säsipinnalla ruskea lyijylasite. Voimakkaat dreijauksen jäljet sisäpinnalla	1		7,5
13	Oja E	R120/Y119	Kupariseos	Nappi	Pyöreä kupera nappi	1	Halk. 16	1,7
14	Oja E	R120/Y119	Lyijy	Esine	Litteä esineen katkelma.	1		9,2
15	Oja E	R120/Y119	Fajanssi	Astia	Kylkipala, jossa molemmin puolin valkoinen tinalasite. Ulkopinnalla sinistä maalauskoristelua	1		1,4
16	Oja E	R120/Y119	Punasavi	Astia	Reunapala, jossa molemmin puolin ruskea lyijylasite	1		4,5
17	Oja E	R120/Y119	Punasavi	Astia	Kylkipaloja, joissa sisäpinnalla jäämiä savilietteestä ja lyijylasitteesta. Toisessa palassa hemring-koristelua	2		7,8
18	Oja E	R120/Y119	Valkosavi	Astia	Reunapala, jossa molemmin puolin keltainen lyijylasite	1		6,8
19	Oja E	R120/Y119	Valkosavi	Liitupiippu	Koppa ja kanta. Etuosassa, pesän yläreunassa pistekoristelua. Typologian perusteella 1600-luvulta	1		6,4
20	Oja E	R120/Y119	Valkosavi	Liitupiippu	Koristelemattomia varren kappaleita	2		6,0
21	Oja E	R120/Y119	Lasi	Ikkuna	Vihreää ikkunalasia	1	Paksuus 1	1,0
22	Oja E	R120/Y119	Pii	Iskos	Lukkopii. Säleen proksimaalikatkelma, jossa näkyvissä iskutaso ja iskukuhmu.	1	28x14x7	3,2
23	Oja E	R120/Y119	Luu		Palaneita eläinten luita	22		28,1

Lappeenranta Pokrovanaukio

Wesa Perttola 2009

Poistetut löydöt

Nro	Alue	Rakenne/Yksikkö	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat mm	Paino g
1	Oja A	Y100	Posliini	Astia	Pohjapala, koristelematon	1		3,6
2	Oja A	Y101	Lyijy	Esine	Litettä esineen katkelma	1	Paksuus 3	11,9
3	Oja A	Y101	Posliini	Astia	Pohja-/kylkipala, koristelematon	1		2,8
4	Oja A	Y101	Fajanssi	Astia	Kylki- ja pohjapaloja sekä korvan katkelma eri astioista. Valkoinen tinalasite	4		42,1
5	Oja A	Y101	Punasavi	Kaakeli	Kiinnityslistan kappale sekä levykaakelin pala, jossa sinivalkoinen tinalasite. Samanlainen kuin nro19	2		53,0
6	Oja A	Y101	Lasi	Pullo	Massa vihreä, jossa ilmakuplia. Kylkipala	1		10,1
7	Oja A	Y101	Lasi	Pullo	Massa vihreä, jossa ilmakuplia. Kylkipala	1		2,4
8	Oja A	Y101	Lasi	Pullo	Massa kirkas. Reuna- ja kylkipala	2		3,7
9	Oja A	Y101	Lasi	Ikkuna	Vihreää ikkunalasia	4	Paksuus 1-2	5,4
10	Oja A	Y101	Lasi	Ikkuna	Kirkasta ikkunalasia	7	Paksuus 1-2,5	17,1
11	Oja A	Y104	Fajanssi	Astia	Reuna- ja kylkipaloja eri astioista. Valkoinen tinalasite	3		8,8
12	Oja A	Y104	Lasi	Ikkuna	Vihreää ikkunalasia	1	Paksuus 1-3	12,5
13	Oja A	Y105	Rauta	Naula	Taottu, kanta pyöreä	1	Pituus 91	15,0
14	Oja A	Y105	Fajanssi	Astia	Kylkipala. Sinertävä tinalasite	1		15,1
15	Oja A	Y105	Lasi	Ikkuna	Kirkasta ikkunalasia	1	Paksuus 1,5	1,3

Nro	Alue	Rakenne/Yksikkö	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat mm	Paino g
16	Oja A/Oja B	R107/Y106	Rauta	Naula	Taottu, kanta pyöreä	1	Pituus 135	24,4
17	Oja A/Oja B	R107/Y106	Fajanssi	Astia	Reuna- ja kylkipaloja. Kellertävä tinalasite	3		45,5
18	Oja A/Oja B	R107/Y106	Fajanssi	Kaakeli	Listakaakeli, jossa valkoinen tinalasite	1		76,7
19	Oja A/Oja B	R107/Y106	Punasavi	Kaakeli	Levykaakelin pala, jossa sinivalkoinen tinalasite. Samanlainen kuin nro5	1		24,0
20	Oja A/Oja B	R107/Y106	Lasi	Pullo	Massa vihreä, jossa ilmakuplia. Kylkipala	1		10,9
21	Oja A/Oja B	R107/Y106	Lasi	Pullo	Massa vihreä, jossa ilmakuplia. Kylkipala	1		5,4
22	Oja A/Oja B	R107/Y106	Lasi	Ikkuna	Kirkasta ikkunalasia	2	Paksuus 1,5	5,6
23	Oja C	Ku112	Nahka	Kenkä	Lapsen? kenkä	1	165x65	61,2
24	Oja E	Y117	Rauta	Naula	Taottu, kanta pyöreä	1	Pituus 70	16,9
25	Oja E	Y117	Posliini	Astia	Kylkipala, koristelematon	1		3,8
26	Oja E	Y117	Fajanssi	Kaakeli	Levykaakelin kappaleita, joissa valkoinen tinalasite	2		14,6
27	Oja E	Y119	Rauta	Naula	Taottu, toisessa kanta nelikulmio. Molemmat katkennut	2		73,7
28	Oja E	Ku121/Y119	Rauta	Sinkilä		1	74x34x9	24,7

Lappeenranta Pokrovanaukio

Wesa Perttola 2009

Luut

Nro	Alue	Rakenne/Yksikkö	Kuvaus	Kpl	Paino g
29	Oja A	R103/Y101	Palamattomia eläinten luita. Muutamassa palassa teurastusjälkiä	24	297,5
30	Oja A	R103/Y101	Palamaton linnun luu	1	1,4
31	Oja A	R103/Y101	Palamattomia kalan luita	2	0,6
32	Oja A	Y104	Palamattomia eläinten luita	2	44,2
33	Oja A	Y104	Palamattomia eläinten luita	6	49,3
34	Oja A/Oja B	R107/Y106	Palamattomia eläinten luita	13	224,8
35	Oja B	Y104	Palamaton eläimen luu	1	48,7
36	Oja C	Ku115	Naudan hammas	1	12,5
37	Oja E	Y119	Palamattomia eläinten luita	2	26,2
38	Oja E	Ku121/Y119	Palamattomia eläinten luita sekä 2 naudan hammasta	6	68,3

Yksikkö- ja rakenneluettelo:

Yksikkö 100:

Pintamaa. Löytöinä posliinia, fajanssia, punasavikeramiikkaa ja pullolasia. Kaivettu kaivinkoneella.

Yksikkö 101:

Tummanruskea mullansekainen hiekka, jonka seassa on tiilimurskaa, laastia ja eläintenluita. Löytöinä punasavikeramiikkaa, liitupiipun varren katkelmia sekä pullo- ja tasolasia. Kaivettu kaivinkoneella.

Rakenne 102:

Tiilimurskasta koostuva tiilirakenne tai purkukerros, joka on Y101:n ympäröimä. Ei löytöjä. Kaivettu kaivinkoneella.

Rakenne 103:

Noin 0,6-1,1 m syvyydellä maanpinnasta oleva kivirakenne, joka mahdollisesti on osa rakennuksen kivijalkaa. Kaivettu kaivinkoneella.

Yksikkö 104:

Putkilinjan täyttöhiekkoja. Kaivettu kaivinkoneella.

Yksikkö 105:

Kellertävänruskea hiekkansekainen sora, jossa läpimitaltaan n. 5-25 cm kiviä. Joko puhdasta pohjamaata tai linnoituksen laen tasaamiseksi paikalle tuotua täyttöä. Löytöinä aivan kerroksen pinnasta punasavikeramiikkaa, rautanaula, fajanssia ja tasolasia. Kaivettu kaivinkoneella.

Yksikkö 106:

Harmaa hiekka, joka liittyy R107:ään. Löytöinä rautanaula, fajanssia, fajanssi- ja punasavikaakeleita, pullo- ja ikkunalasiasia sekä eläinten luita. Kaivettu kaivinkoneella.

Rakenne 107:

Epämääräinen kivirakenne, joka on noin 1,1-1,3 m paksuinen ja ulottuu aina 2,1 m syvyyteen maanpinnasta. Sen kivet ovat läpimitaltaan n. 20-60 cm, sen seassa on tiiliä ja se on Y106:n ympäröimä. Kaivettu kaivinkoneella.

Yksikkö 108:

Kellertävänruskea hiekka, puhdasta pohjamaata. Ei löytöjä. Kaivettu kaivinkoneella.

Yksikkö 109:

Tummanruskea hiekkansekainen savi, jonka seassa on tiiliä ja tiilimurskaa, hiiltä ja puusilppua. Ei löytöjä. Kaivettu kaivinkoneella.

Yksikkö 110:

Vaaleanruskea hiekka. Ei löytöjä. Kaivettu kaivinkoneella.

Yksikkö 111:

Kova hiekkansekainen ruskea sora. Ei löytöjä. Kaivettu kaivinkoneella.

Kuoppa 112:

Tummanruskea soransekainen hiekka, jonka seassa on hieman puuta. Löytönä nahkakenkä. Kaivettu kaivinkoneella.

Yksikkö 113:

Vanhoja tiekerroksia. Ei löytöjä. Kaivettu kaivinkoneella.

Kuoppa 114:

Harmaanruskeaa hiekkaa, jonka läpimitaltaan n. 10-15 cm kiviä. Ei löytöjä. Kaivettu kaivinkoneella.

Kuoppa 115:

Musta hiekan- ja noensekainen multa, jonka seassa tiilimurskaa ja läpimitaltaan n. 5-10 cm kiviä. Löytönä naudan hammas. Kaivettu kaivinkoneella.

Yksikkö 116:

Soraa, puhdasta pohjamaata. Ei löytöjä. Kaivettu kaivinkoneella.

Yksikkö 117:

Ruskeanharmaa hiekka. Löytöinä rautanaula, posliinia ja fajanssia. Kaivettu kaivinkoneella.

Rakenne 118:

Tiilistä ja tiilimurskasta koostuva rakenne tai purkukerros. Kaivettu kaivinkoneella.

Yksikkö 119:

Tummanruskea saven-, hiilen ja noensekainen hiekka. Löytöinä rautanaula, eläinten luita, lyijykappale, fajanssia, punasavikeramiikkaa, liitupiipun pesä ja varren katkelmia, vihreää tasolasia ja lukkopii. Kaivettu kaivinkoneella ja R120 kohdalta lapiolla.

Rakenne 120:

Puurakenne. Kaivettu lapiolla ja kaivauslastalla.

Kuoppa 121:

Ojan E länsiprofiilin pohjoispäässä ollut kuoppa, jonka täytteenä on Y119:ää. Löytöinä eläinten luita ja naudan hampaita. Kaivettu lapiolla.

Yksikkö 122:

Ruskea soransekainen hiekka. Ei löytöjä. Kaivettu kaivinkoneella.

Kuoppa 123:

Ruskea sekoittunut hiekka. Ei löytöjä. Kaivettu kaivinkoneella ja lapiolla.

Yksikkö 124:

Punertavanruskea sora, puhdasta pohjamaata. Ei löytöjä. Kaivettu kaivinkoneella.